Teater-, event- og AV-teknikeruddannelsen 2022

Karrierevalget

Vigtige parametre i karrierevalget

49%

af eleverne på **NEXT** mener, at det er meget vigtigt, at det er et arbejde, som **anerkendes** og **respekteres**.

18%

af eleverne på EUC Nord mener, at det er meget vigtigt, at det er et arbejde, som anerkendes og respekteres.

30%

af eleverne på **NEXT** mener, at det er meget vigtigt, at det er et arbejde, hvor der er en god **balance** mellem **arbejde** og **fritid**.

26%

af eleverne på EUC Nord mener, at det er meget vigtigt, at det er et arbejde, hvor der er en god balance mellem arbejde og fritid.

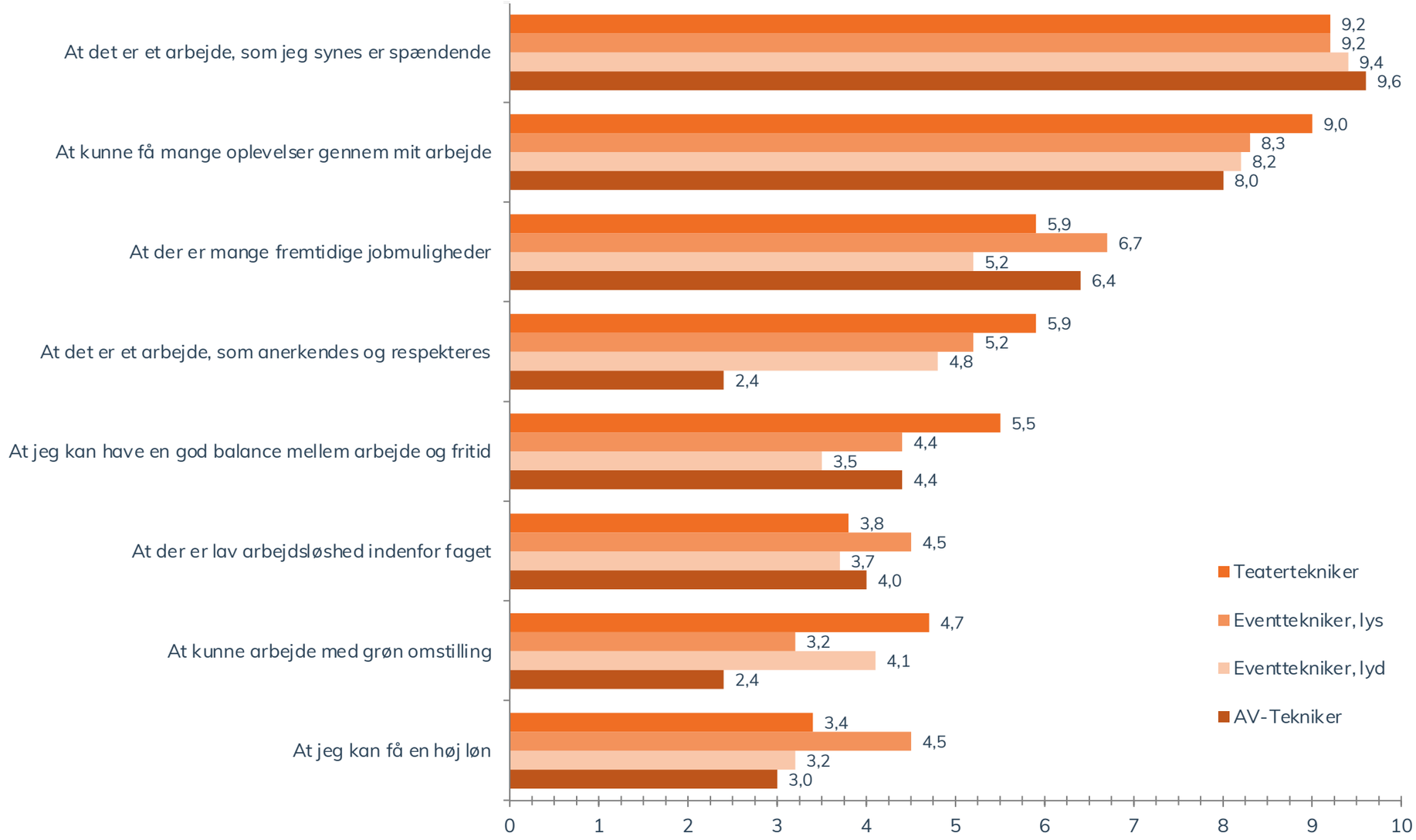

"Hvor vigtigt var følgende for dig, da du valgte karrierevej?"

Figuren illustrerer, hvor vigtigt en række parametre vurderes til at være, når de skal vælge karriere.

Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 = "Slet ikke vigtigt" og 10 = "Meget vigtigt".

Fokusgruppe

I fokusgrupperne blev det diskuteret, hvad der er vigtigst, når de skal vælge karrierevej. Ud fra diskussionerne er følgende værdier særligt betydningsfulde

Karrierevalg

Fælles for alle deltagere i fokusgrupperne er, at de naturligvis ønsker en karriere indenfor et fag, de finder interessant. Dette betragtes som forudsætning for, at man kan opretholde motivationen og være glad for at gå på arbejde. De unges ønsker til karrierevalget er ens på tværs af eleverne i skolepraktik og eleverne med læreplads. Derfor er følgende værdier identificeret.

En karrierevej, hvor man arbejder med sin interesse

Når de unge skal fortælle, hvorfor de blev interesseret i netop teater-, event- og AV-teknikeruddannelsen, nævner langt størstedelen, at interessen altid har været hos dem. Enten fordi de har en grundlæggende interesse for musik, lyd eller lys eller fordi de har haft et fritidsarbejde, hvor de har haft mulighed for at udforske nogen af de elementer, der er i uddannelsen. Fælles er altså, at alle eleverne ser deres egen karrierevej præget af deres interesser.

"Jeg kom direkte fra efterskolen. Valget var ikke svært. Vi havde det samme fag (lyd og lys) på efterskolen og derfor vidste jeg, at jeg ville gå denne vej"

En karrierevej fyldt med oplevelser

Eleverne på teater-, event- og AV-teknikeruddannelsen er alle enige om, at noget af det fedeste er, at man har mulighed for at skabe oplevelser for andre gennem ens egen interesse. Her synes eleverne, at det er noget af det mest givende at bruge en masse krudt på at sætte scene og udstyr op og derefter mærke, hvordan publikum har den fedeste oplevelse. Den oplevelse giver dem mindst lige så meget, som hvis de selv var afsted til koncerten. Dermed er det ikke udelukkende vigtigt for eleverne, at de selv får en masse oplevelser, det er mindst lige så vigtigt at give oplevelser til andre.

"At skabe oplevelser driver mig, og giver mig energi"

"Det fedeste er klart oplevelserne. Når man kommer ud til events og skal være med at sætte op, være med til at styre og bare opleve"

"Det er de gode oplevelser man skal vælge uddannelse for"

En karrierevej, hvor man skal gå på kompromis

Eleverne er enige om, at hvis man vælger en uddannelse indenfor teater-, event- og AV-teknik, vælger man også at gå på kompromis med balancen mellem arbejde og fritid. Arbejdstiderne gør, at man ofte arbejder om aftenen og i weekenden og derfor skal man, ifølge eleverne, være klar på at opgive aftener og weekender hjemme for at arbejde med sin interesse. For eleverne er det således en selvfølge, at valget af en karriere inden for teater-, event- og AV-teknik medfører mindre fritid, når andre har fri.

"Vi arbejder jo i weekenderne, aften og i ferier. Når andre holder fri jo"

Kendskab til- og oplevelse af branchen

Kendskab til branchen

27%

af eleverne på **NEXT** vurderer, at de havde et stort eller meget stort **kendskab** til branchen, før de startede.

22%

af eleverne på **EUC Nord** vurderer, at de havde et stort eller meget stort **kendskab** til branchen, før de startede.

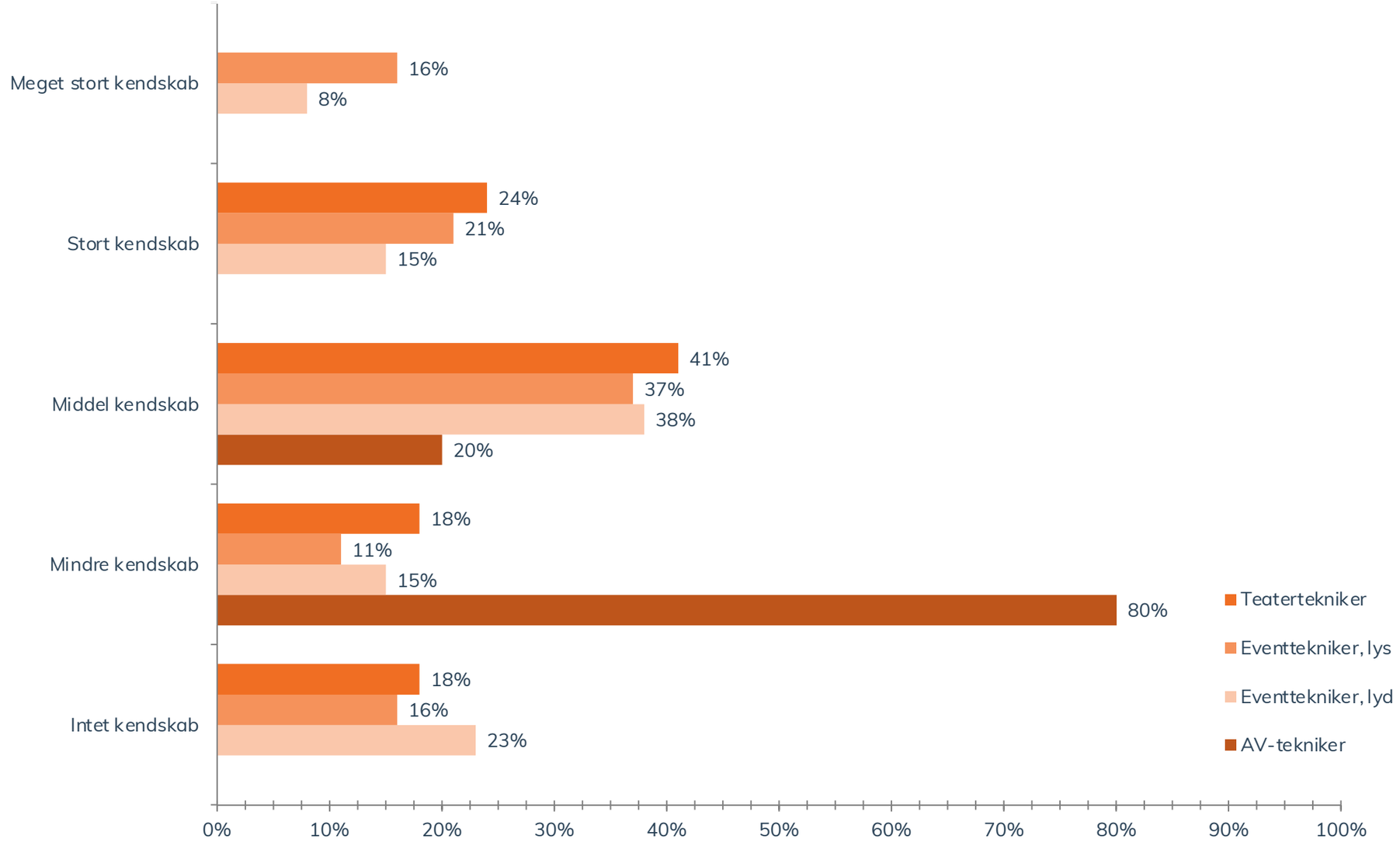

"Hvordan vil du vurdere, at dit kendskab til at arbejde i branchen var, før du startede?"

Figuren illustrerer, hvor stort kendskab de unge vurderer at have til branchen.

Resultaterne er delt på speciale.

Oplevelse af branchen

89%

af eleverne på **teaterteknik** har et positivt eller meget positivt indtryk af **branchen**.

73%

af eleverne på **eventtekniker, lys** har et positivt eller meget positivt indtryk af **branchen**.

93%

af eleverne på **eventtekniker, lyd** har et positivt eller meget positivt indtryk af **branchen**.

80%

af eleverne på **AV-tekniker** har et positivt eller meget positivt indtryk af **branchen**.

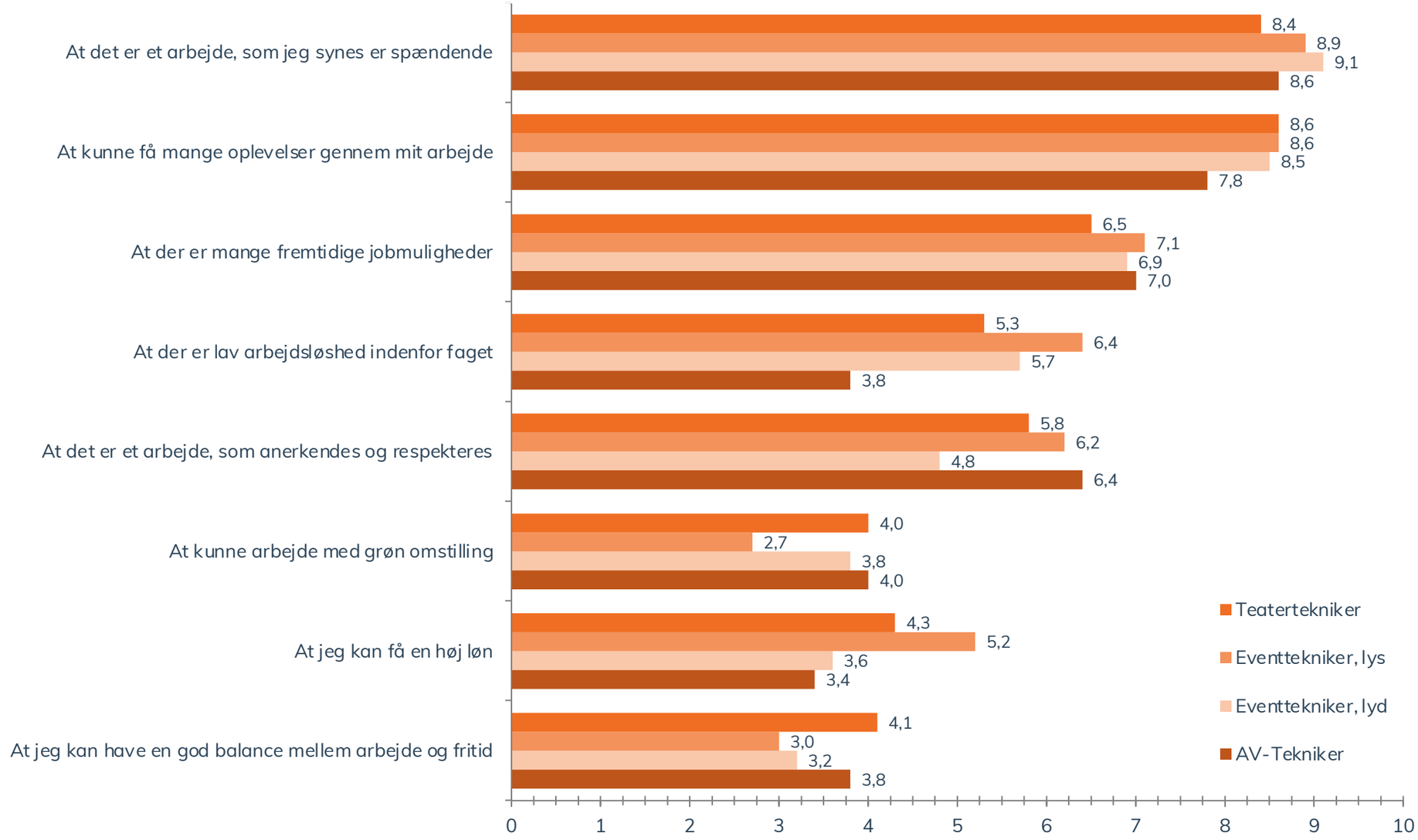

"I hvilken grad oplever du følgende i branchen?"
Figuren illustrerer, i hvilken grad de unge oplever en række parametre i branchen.
Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".

Resultaterne er delt på speciale.

Fokusgruppe

De unge er blevet bedt uddybe deres oplevelse af branchen. Ud fra deres besvarelser og diskussioner i fokusgrupperne er følgende argumenter for positive og negative indtryk identificeret.

Oplevelsen af branchen – elevernes perspektiv

Eleverne på uddannelsen opfatter det som en branche med mange aspekter. Der tales både om fordele og ulemper ved at vælge denne karrierevej.

Interessen driver folk i branchen

Når eleverne fortæller om branchen og personerne, som arbejder i branchen, ses det, at de oplever, at dem som arbejder i branchen brænder for faget og at det er passionen og fællesskabet, som motiverer i hverdagen. Samtidigt pointerer de, at det er nødvendigt at have en dyb interesse for faget, da det til tider kan være en hård branche med lange og skæve arbejdstider og til tider en hård tone.

"Mit indtryk af branchen er at der er dem der virkelig brænder for det og dem der brænder for at lave penge på det. Det er nødvendigt for det er også hårdt. Der er fx en virksomhed som presser deres teknikere til bristepunktet og lader dem arbejde 18 timer om dagen i flere uger i stedet for at ansætte en tekniker eller to mere for at spare penge"

En branche med et stærkt fællesskab

Fordi branchen er så lille og der bliver uddannet så få, oplever flere af eleverne allerede, at de har et stort netværk i den lille branche. De mødes på kryds og tværs i forskellige produktioner og tidligere medstuderende bliver pludseligt til kollegaer. Hermed opnås et kæmpe netværk, hvilket er med til at skabe et godt sammenhold i branchen. Hvis man har et dårligt ry i branchen, så kan man regne med, at alle ved det. Omvendt gælder det også for et godt ry, der ligeledes spredes i branchen.

"Man kan videregive sin viden og få et kæmpe netværk. Samle det hele på ét sted. Man oplever mange steder, hvor man kan sige, at ham har jeg arbejdet med"

"Hele branchen kan godt være kollegaer sammen, fordi alle kender hinanden. Virksomhederne i branchen hjælper meget hinanden"

En branche med hårdt fysisk arbejde

Generelt har eleverne en opfattelse af, at det ud over lange arbejdstider også er hårdt fysisk arbejde. De oplever, at der er nogle bestemte fysiske krav i forhold til at kunne holde til at arbejde i branchen. Her er de opmærksomme på, at der er lovgivning på området, men ved også at denne lovgivning ikke altid overholdes i praksis. Tonen i branchen kan ligeledes være hård, hvilket man skal være parat på. Til gengæld synes de fleste, at det er det værd, fordi de får lov til at lave noget de brænder for og være med til at skabe store oplevelser for andre.

"Jeg vidste på forhånd godt, at det var nogle skæve tider. Det påvirker egentlig ikke mig. Når man har det sjovt, så går tiden hurtigt. Det er hårdt - det er fysisk hårdt. Det er ikke så meget at vende døgnrytmen der er hårdt det er mere fysisk hårdt"

"Branchen kræver, at man er fleksibel med sin søvn, og man skal være klar på fysisk tunge løft"

"Der kan til tider være en lidt hård tone når man er presset og skal levere. Så man skal være lidt tykhudet"

Interviews

De frafaldne elever er blevet bedt uddybe deres indtryk af branchen. Ud fra deres besvarelser i interviewet er følgende argumenter for positive og negative indtryk identificeret.

Oplevelsen af branchen – de frafaldne elevers perspektiv

Eleverne, som har forladt uddannelsen, har ligeledes forholdt sig til, hvad deres oplevelse af branchen er. I diskussionen med de frafaldne elever er det tydeligt, at de opfatter det som en branche med mange aspekter. Der tales både om fordele og ulemper ved at vælge denne karrierevej.

Passionen driver folk i branchen

Indtrykket er, at branchen er præget af passion. Dem, der vælger at tage uddannelsen, har ofte allerede et stort kendskab til arbejdsopgaver grundet tidligere arbejde, omend dette har været betalt eller frivilligt. De har valgt uddannelsen, netop fordi de brænder for det. Dette kommer særligt til udtryk i, at eleverne tilvælger branchen, på trods af kendskabet til de hårde arbejdsopgaver og udfordrende arbejdstider.

"Mit indtryk af branchen er, at der er dem, der virkelig brænder for det"

"Passionen og interessen lokker mig til. Jeg er vokset op i en musikalsk familie og har gået på musikefterskole og fået det ind med modermælken"

En fysisk hård branche

Branchen kræver en del fysisk hårdt arbejde, hvilket flere af de frafaldne elever beskriver. Det er særligt i forbindelse med at flytte udstyr, at de tidligere elever oplever den fysiske belastning. Hvor nogle af de frafaldne elever trives i det fysisk hårde arbejde, er der andre tidligere elever, der ikke gør.

"Jeg stoppede mest fordi jeg kunne se frem til et fremtidigt arbejde hvor jeg skulle slæbe meget rundt med tingene. Der er en lov, der siger, at man max må bære 20,5 kg, men det bliver blæst på i virksomhederne. Jeg er i en familie, hvor mange kæmper meget med ondt i ryggen, så jeg synes ikke det lød så godt at være førtidspensionist som 45 årig"

"Det var ikke så meget den tekniske del jeg ville lave, men mere det fysiske, hvor man sætter scenerne op, og laver alt det fysisk hårde. Det kom til at gå ud over interesseområdet, da det blev for teknisk nørdet, og ikke så fysisk krævende mere. Så jeg valgte at stoppe uddannelsen og blive ved med at beskæftige mig med det sjove fysiske som produktionsassistent"

En branche med en skæv work-life balance

De frafaldne elever beskriver, at de i deres møde med branchen har oplevet, at det er svært at opretholde en god work-life balance. Arbejdet ligger i høj grad i aften og weekender, hvor andre normalt holder fri. Flere af de tidligere elever beskriver også arbejdet som en livsstil, fremfor "bare" et arbejde.

"Hele mit liv baserer sig på, at venner har fri i weekender og efter 16. Så det kan være meget ensomt, da jeg ikke kan se nogen af mine venner"

"Det er meget aften- og natarbejde. der er mange facetter i det, og man er altid lidt på arbejde. Så man skal have en stor dedikation til faget"

Interviews

Nøglepersonerne er blevet bedt uddybe, hvordan de oplever branchen. Ud fra deres besvarelser er følgende værdier identificeret.

Oplevelsen af branchen - nøglepersoner fra skolernes perspektiv

I interviewene med nøglepersonerne fra uddannelsen er der ligeledes identificeret værdier, som er med til at beskrive branchen. Nedenstående er de identificerede værdier.

En branche der forbindes med glitter og glamour

Det pointeres, at det ofte er glitter og glamour, som kan virke meget tiltrækkende ved branchen for de unge. Mange har selv været til koncerter eller andre store opsætninger, og oplevet denne glitter. Det opleves nogle gange, at virkeligheden kan komme bag på de elever, idet der ligger så meget hårdt arbejde før glitteren kommer. Udefra ser man udelukkende resultatet af arbejdet, som er præget af en euforisk stemning, men når det går op for dem, hvor meget mere der er i arbejdet, falder nogle fra.

"En vis procentdel har set glitteret og når de så kommer dertil finder de ud af at det, som ved alle andre håndværk, er 80% hårdt arbejde før man kommer til det sjove. Der er nogle som er forblændede af det med at have være til en koncert eller til en musical. Det store fællesskab og susen af at publikum som klapper"

En branche med skæve arbejdstider

Arbejdets karakter sætter enormt store krav til fleksibiliteten blandt medarbejderstaben. Samtidigt er det en branche, hvor man oftest skal arbejde, når andre har fri, da det er der, events typisk finder sted. Det udfordrer den del af den unge målgruppe, som eksempelvis ønsker et klassiske familieliv med job fra 8-16 og weekender fri. Arbejdet i branchen skal derfor nærmere betragtes som en livsstil end som et klassisk job, hvilket ikke alle ville kunne trives i.

"En af de sidste elever som stoppede uddannelsen var fordi han var et traditionelt familiemenneske, som gerne ville være ved familien i weekenden og ville hjem til klokken 18. Det her er en branche uden arbejdstider. Han var dygtig og intelligent, men han var ikke skåret til livsstilen"

"Det er ikke alle der kender til hvad det vil sige. De dropper ikke ud, men kan lige pludselig ikke magte det eller vil hellere i skolepraktik end de skæve arbejdstider i branchen. Det kan være for hårdt, at de laver almene opgaver som man ikke drømmer om fra starten af men som er en del af arbejdet"

En branche præget af netværk

Fordi branchen er forholdsvis lille kender mange hinanden og har opbygget et stærkt internt netværk. Her fremhæves også store styrker ved at faglærere, praktikvejledere og andre nøglepersoner ofte har gode relationer til mange virksomheder i branchen og kan hjælp med at spotte matches mellem elever og virksomhederne i branchen. Her fungerer faglærere og praktikvejledere ofte som bindeled, der afdækker behov i virksomhederne og derfra ser om de har elever, som kan matche disse behov.

"Det er ofte os der pitcher dem - i høj grad. Der er samarbejde mellem skolepraktikken og faglærerne. Vi kigger på de unge mennesker og ser på hvem der ville passe hvor. Vi kontakter virksomhederne når de slår en plads op for at være sikker på hvad de søger - lyd eller lys? lige fra grundforløbet som de selv kan forme eller en fra H3 som kan smides direkte ind som fuldbefaren"

Potentialer i branchen

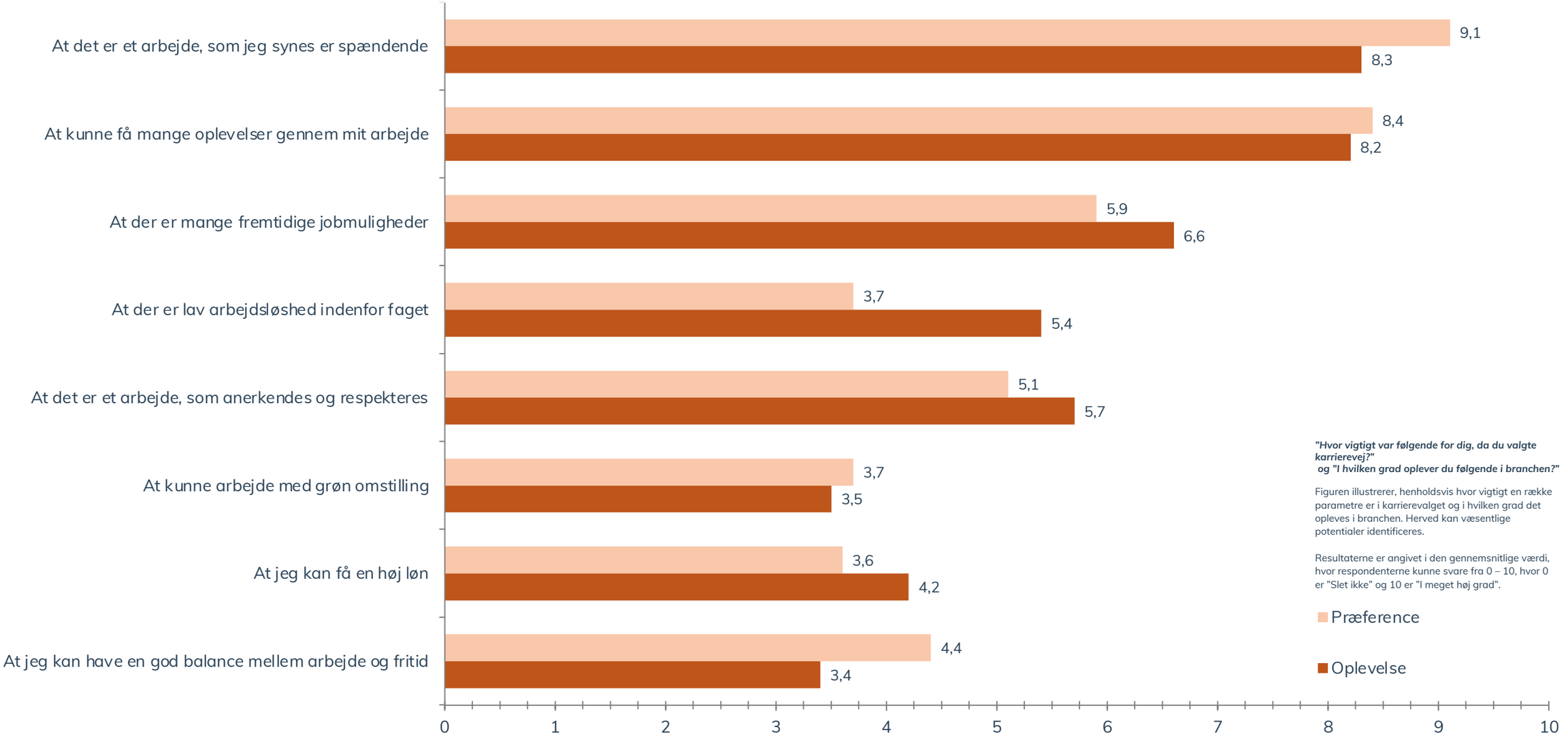

"Hvor vigtigt var følgende for dig, da du valgte karrierevej?"
og "I hvilken grad oplever du følgende i branchen?"

Figuren illustrerer, henholdsvis hvor vigtigt en række parametre er i karrierevalget og i hvilken grad det opleves i branchen. Herved kan væsentlige potentialer identificeres.

Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".

Kendskab til- og oplevelse af uddannelsen

Uddannelsesvalget

16%

af eleverne på **NEXT** vurderer, at de havde et stort eller meget stort **kendskab** til uddannelsen, før de startede.

11%

af eleverne på EUC Nord vurderer, at de havde et stort eller meget stort kendskab til uddannelsen, før de startede.

21%

af eleverne som ønsker speciale i **eventteknik (lys)** vurderer, at de havde et stort eller meget stort **kendskab** til uddannelsen, før de startede.

23%

af eleverne som ønsker speciale i **eventteknik (lyd)** vurderer, at de havde et stort eller meget stort kendskab til uddannelsen, før de startede.

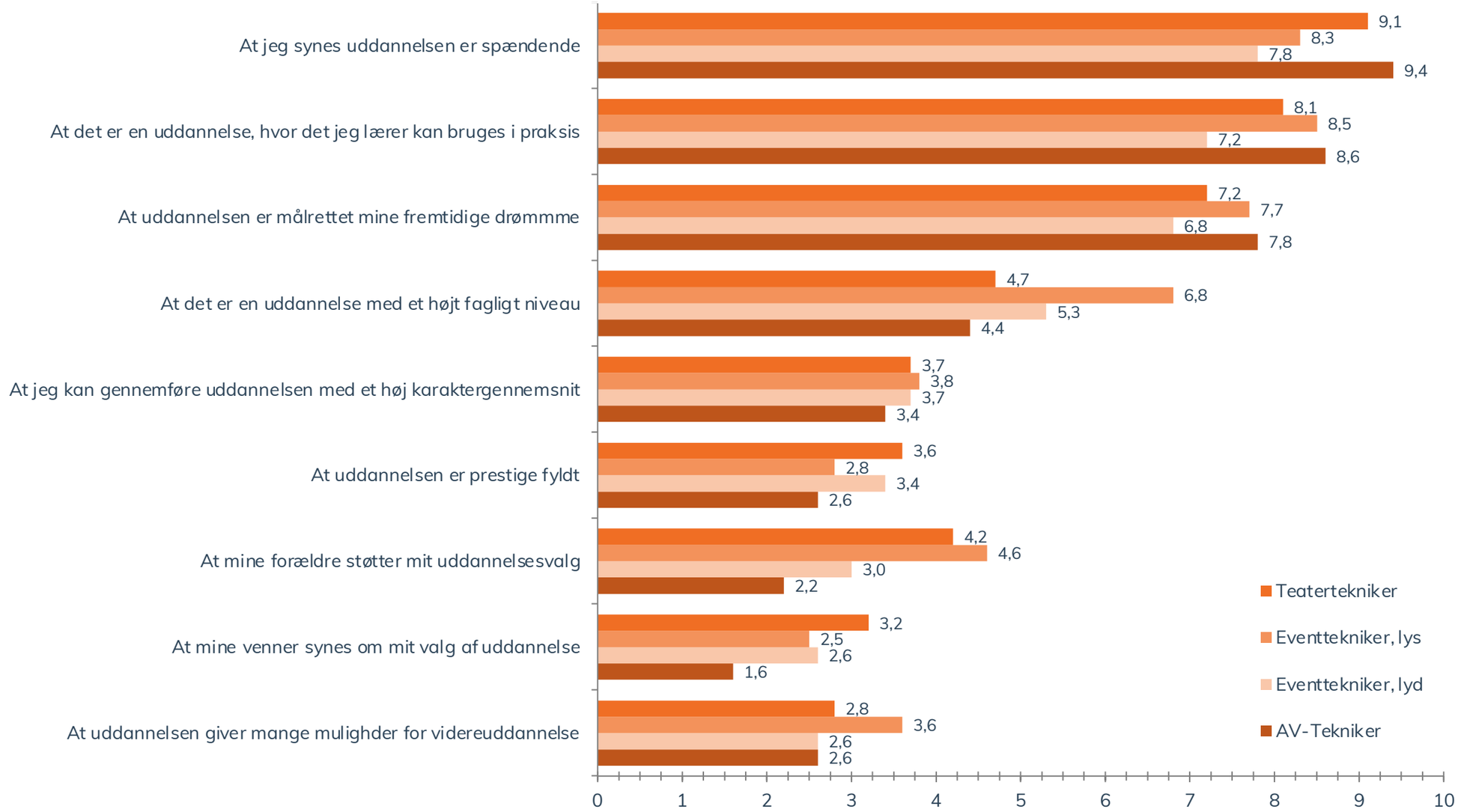

"Hvor vigtigt var følgende for dig, da du valgte uddannelse?"

Figuren illustrerer, hvor vigtigt følgende var for de unge i valget af uddannelsen.

Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".

Forventninger til uddannelsen inden start

96%

af eleverne på **NEXT** angiver, at de har planer om **at forsætte på speciale efter 2. skoleperiode**.

76%

af eleverne på **EUC Nord** angiver, at de har planer om **at forsætte på speciale efter 2. skoleperiode**.

4%

af eleverne på **NEXT** angiver, at de ønsker at stoppe som **produktionsassistent**.

12%

af eleverne på **EUC Nord** angiver, at de ønsker at stoppe som **produktionsassistent**.

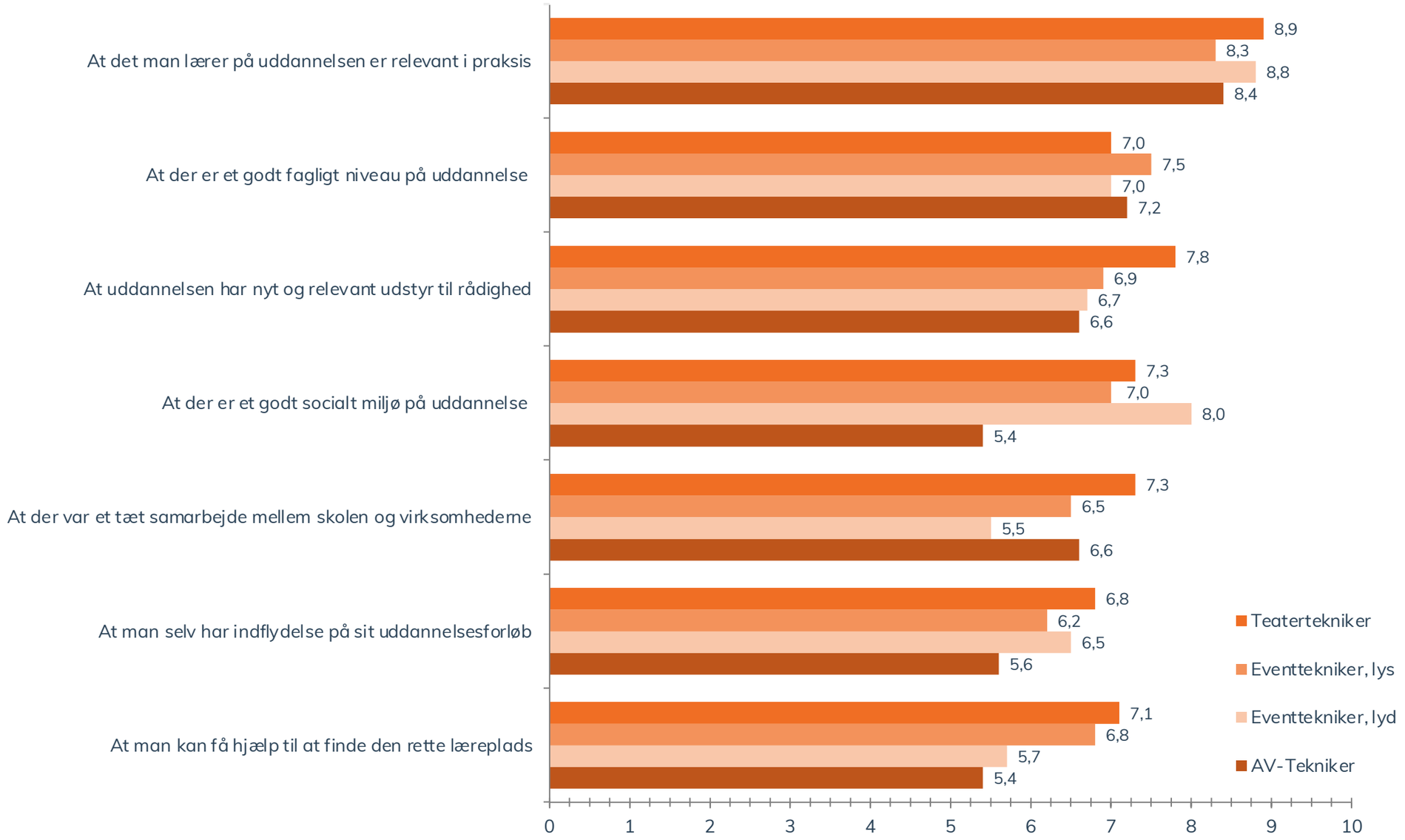

"I hvilken grad havde du følgende forventninger til uddannelsen, inden du startede?"

Figuren illustrerer, i hvilken grad de unge de unge har følgende forventninger til uddannelsen før de startede.

Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".

Oplevelse af uddannelsen

"Det bedste ved uddannelsen det er, at det er noget som giver god mening for mig forstået på den måde, at man kommer ud og hjælper ved en koncert for eksempel-der gør man tit folk glade"

"Uddannelsen er så bred, så giver det også en enorm forståelse af hele processen, fordi man netop kan lidt af det hele. Det skaber en god proces i arbejdet, at man har styr på alle processerne, der skal ske, frem for blot dem der indebærer ens eget arbejde"

"Det er svært at få skole og virkelighed til at hænge sammen. Der er det skolen der skal indrette sig efter branchen - ikke omvendt"

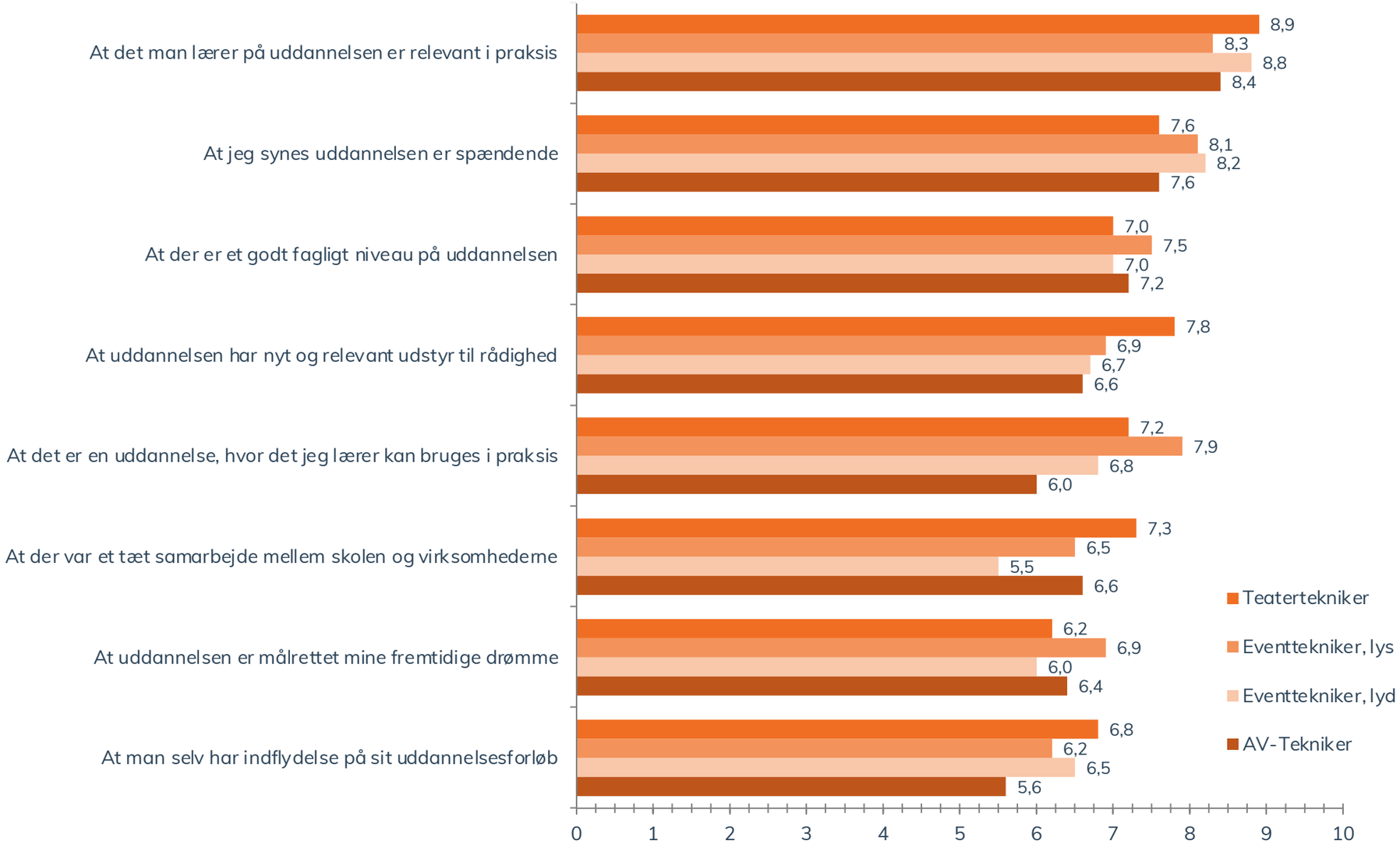

"I hvilken grad oplever du følgende på uddannelsen?"

Figuren illustrerer, hvilken oplevelse de unge har med uddannelsen.

Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".

Oplevelse af uddannelsen – fortsat

"Det bedste ved uddannelsen er både de lærere vi har, men også det udstyr vi har. Det er meget nyt, som vi kan prøve af. Vi kan også få lov til at lege med det i fritiden. vi har adgang til skolen 24/7, så vi kan sidde og nørde med det efter skole også"

"Jeg kan godt lidt det nørdede ved det"

"Uddannelsen giver et godt netværk og venskaber. Netværk er igen vigtigt og også noget af det fedeste."

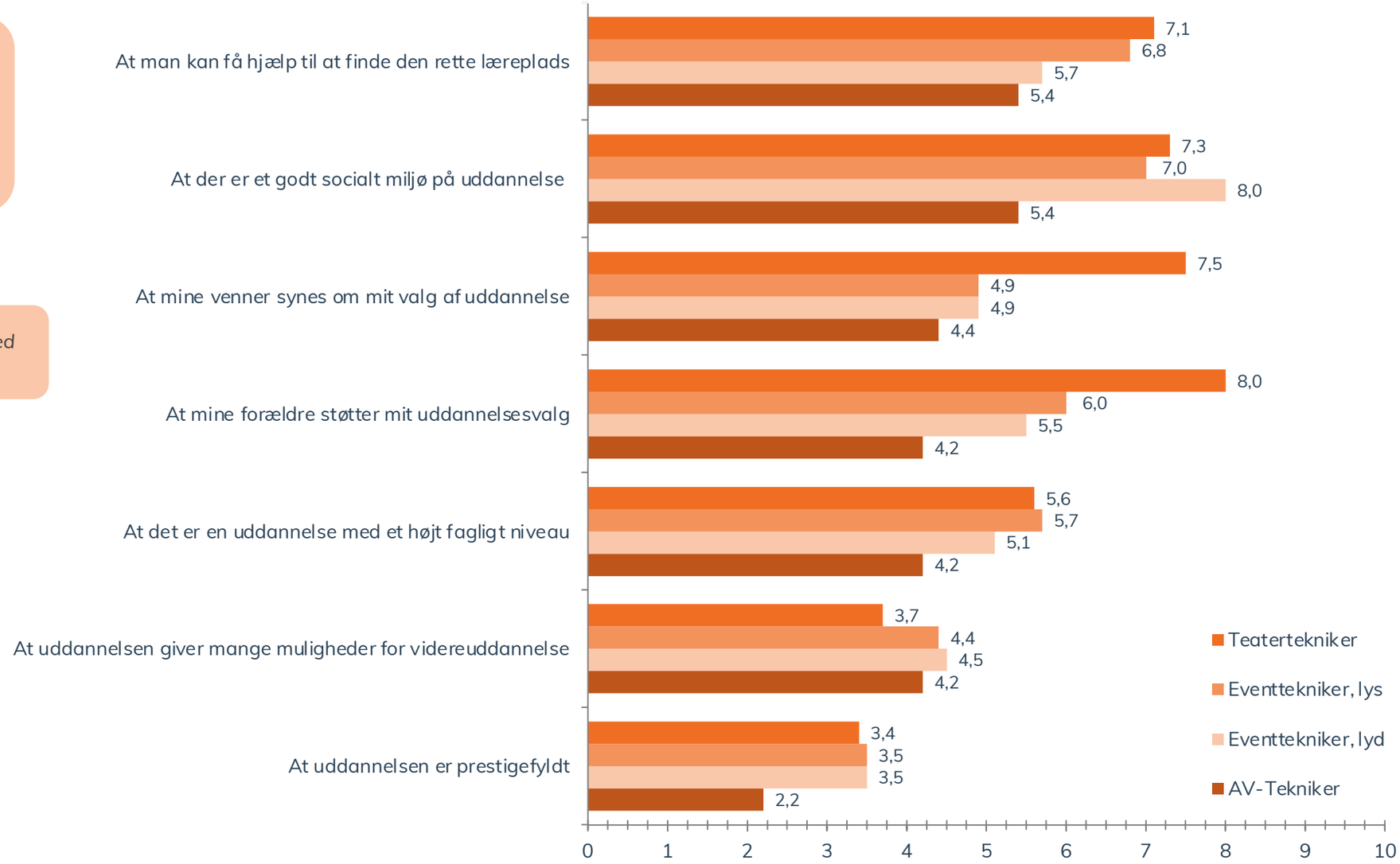

"I hvilken grad oplever du følgende på uddannelsen?"

Figuren illustrerer, hvilken oplevelse de unge har med uddannelsen.
Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".

Fokusgruppe

41%
af eleverne på NEXT har en positiv oplevelse af uddannelsen.

63%
af eleverne på EUC Nord har en positiv oplevelse af uddannelsen.

I fokusgrupperne blev det diskuteret, hvilken oplevelse de unge har af uddannelsen. Ud fra diskussionerne er følgende særligt fremtrædende

Oplevelsen af uddannelse – elevernes perspektiv

Eleverne fremhæver særligt uddannelsens bredde og fokus på praksis som væsentligt. Eleverne nævner, at denne bredde både kan have fordele og ulemper.

En uddannelse med fokus på praksis

Flere nævner, at det er fedt, at det hele er så praktisk og at man får lov til at være med i hele processen fra start til slut. Men fordi branchen er sammensat af så mange aktører, hvor man lærer i praksis, er der ikke så meget standardisering indenfor uddannelsen, hvilket godt kan være en udfordring. Derfor skal man kunne kommunikere, spørge om hjælp og samarbejde, da der er mange forskellige tilgange til at løse opgaverne. Der er generelt en opfattelse af, at man lærer at håndtere de udfordringer, man kan møde i arbejdet på uddannelsen. Oplevelsen er, at det giver en god sammenhæng til det efterfølgende arbejdsmarked.

"Jeg har været skoletræt, derfor var det også vigtigt, at komme ud i praksis og ikke bare sidde og læse en masse"

"At man får lov til at have udstyret i hænderne og udrette noget er fedt. Der er dog noget udstyr som godt kunne trænge til en opgradering for at ligne det der er ude i virkeligheden"

En bred uddannelse

Eleverne lægger vægt på, at uddannelsen er meget bred indtil de rammer specialeforløbene. Der er rigtig meget, de skal lære og det kan for nogle virke en smule overvældende, særligt hvis de bevæger sig udenfor deres interessefelt. Andre elever pointerer dog, at det kan give indsigt i, hvad de andre specialer laver og derfor mener, at de får et enormt indblik i hele processen, så produktioner også bedre kan tilrettelægges og nemmere samarbejde på tværs.

"Fordi uddannelsen er så bred, så giver det også en enorm forståelse af hele processen, fordi man netop kan lidt af det hele. Det skaber en god proces i arbejdet, at man har styr på alle processerne, der skal ske, fremfor blot dem der indebærer ens eget arbejde"

"Der er 10.000 ting at holde styr på, på en gang. De gamle er kun specialiseret inden for en gren. De første to år heroppe skal vi lære om alle tre grene. Lærerne kan ikke det hele selv, men forventer at eleverne skal kunne vide lidt om det hele"

Den geografiske forskel og udfordring

Eleverne pointerer, at de har en fornemmelse af, at der er forskelle på uddannelsens kvalitet, alt efter om man går på EUC Nord eller NEXT. Herunder er der indtryk af, at de to skoler har vidt forskellige profiler, hvor EUC Nord positionerer sig på eventteknik og av-teknik, mens NEXT positionerer sig på teaterteknik. Den geografiske placering af EUC Nord kommer her i spil, hvor nogle nævner, at selvom de gerne ville tage uddannelsen på EUC Nord, så mener de, at skolen ligger for langt væk.

"Ved nogle af virksomhederne er der krav om at de skal være uddannet fra EUC NORD frem for NEXT, da de mener, at læringen er bedre, mere kvalificeret og mere relevant heroppe"

"Ulemperne er klart at EUC Nord ligger ALT for langt ude"

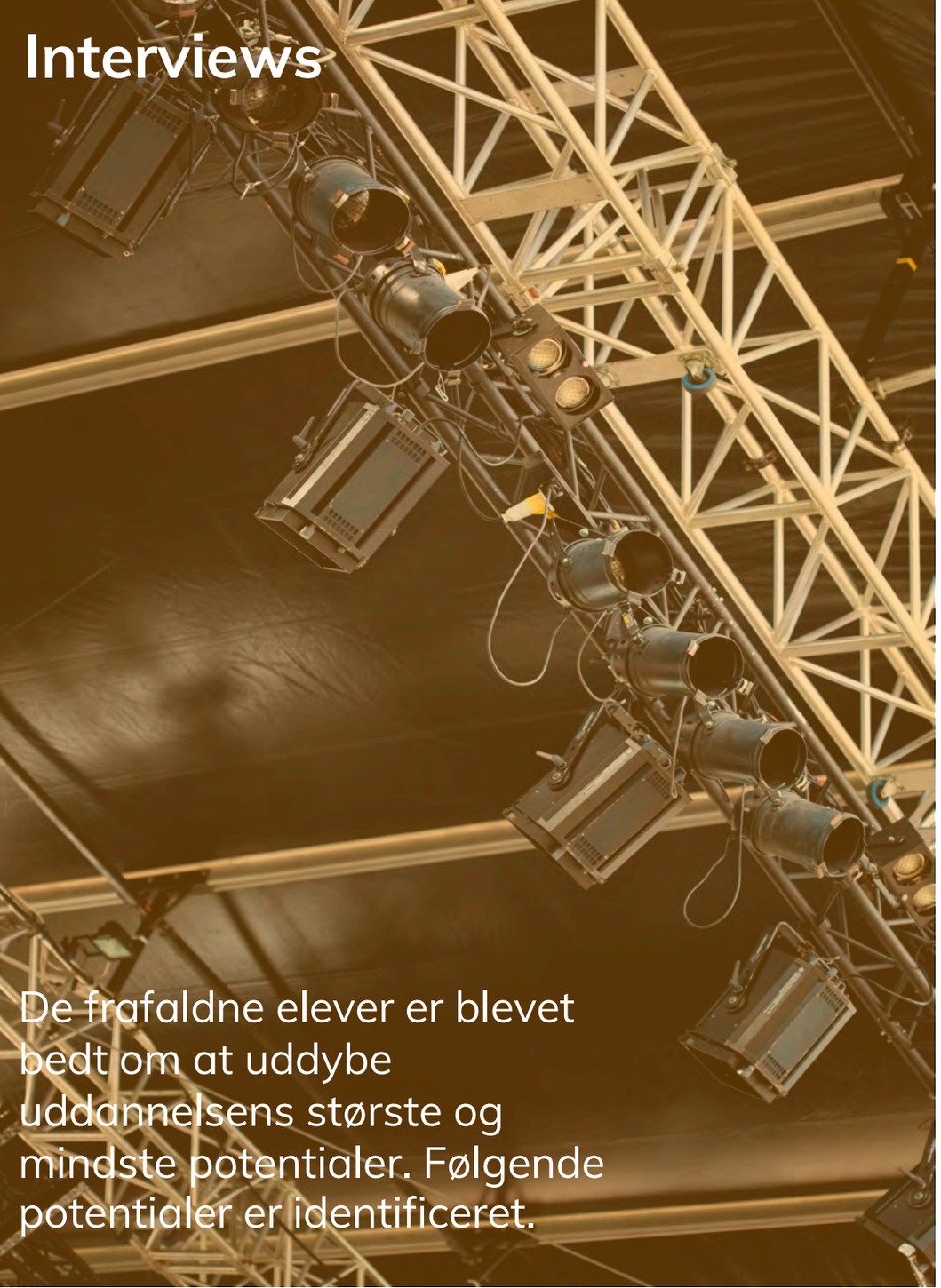

Interviews

De frafaldne elever er blevet bedt om at uddybe uddannelsens største og mindste potentialer. Følgende potentialer er identificeret.

Uddannelsen – de frafaldne elevers perspektiv

De elever, som har forladt uddannelsen, gav tydeligt udtryk for, at de synes uddannelsen er spændende, men for mange skyldes deres frafald, at de havde svært ved at finde en læreplads eller at de ikke fik det ønskede udbytte af uddannelsen.

Strukturen på uddannelsen

Nogle af de frafaldne elever beskriver, at de er stoppet på uddannelsen, fordi de ikke kunne få skoleperioder til at hænge sammen med arbejdet i branchen. De har her oplevet rigide processer, som har sat en stopper for deres samarbejde med virksomheder og har derfor følt sig pressede til at forlade uddannelsen. Skoleforløbet bør, ifølge dem, i højere grad at være tilpasset branchen, så lærlinge ikke forlader virksomheden til fordel for skoleforløbet i travlhed, hvor der er mulighed for at bevise noget.

"Jeg stoppede fordi jeg kunne få en læreplads i en virksomhed. Virksomheden kunne ikke holde til, at at os lærlinge var på skole samtidigt og vi blev derfor forskudt - så jeg ville have mit forløb udskudt. Men det kunne jeg ikke. Det skulle igennem uddannelsesforbundet. de afviste det blankt og skolepraktikken endte med at overtage alt. De skulle have noteret alt hvad jeg havde lavet time for tide for at få lov til at fortsætte. Det hang ikke sammen for mig"

Uddannelsens nødvendighed

Flere af de frafaldne elever oplever, at de ikke har haft behov for at færdiggøre uddannelsen for at kunne begå sig i branchen. De forklarer, at de har indtryk af, at beviset for evner betyder mere end uddannelsesbeviser i branchen. Disse elever har i højere grad været sultne på at komme i gang på arbejdsmarkedet end at færdiggøre uddannelsen.

"Indenfor det jeg laver gør det ikke en forskel om jeg har eksamen eller ej. Af hvad jeg har fået fortalt betyder det ikke noget at man har papirer på det eller ej. Man beviser hvad man kan - det er sådan det er i hvert fald hvad jeg har set og hørt"

"Jeg fik tilbudt at komme med på turne og det føler jeg ville give mig mere fagligt end skolen kunne. Jeg fik ret mange jobtilbud og det giver jo også mere økonomisk, så jeg kunne ikke se hvorfor jeg skulle vente to år på det"

Lærepladssituationen

En af de største udfordringer ved uddannelsen, som bliver påpeget af de fleste frafaldne elever, er problematikken om at finde en læreplads. Især eleverne på NEXT oplever det som problematisk, at kan kræve at de flytter til Jylland for at få en læreplads. De fleste er dog overviste om, at manglen på lærepladser er et resultat af corona-pandemien. Da branchen lukkede ned mistede mange deres læreplads og den praktiske del af uddannelsen, i stedet foregik læringen simuleret hjemme i stuerne. Her besluttede flere at stoppe uddannelsen, men er ikke afvisende for at starte op igen, når tilstandene er normaliserede.

"Det sværeste ved uddannelsen var at finde energien til at fortsætte uden læreplads. At sidde og forestille sig, at man skal sætte en koncert op hjemme på værelset, og lave en opgave om det uden rigtigt at gøre det i virkeligheden"

"Der er to ting ved det. Det ene er det bare at få en læreplads. Der er ikke mange lærepladser i ens nærområde. Der går ikke lang tid før du løber tør for lærepladsmuligheder i København så du skal til Jylland eller Fyn for at finde noget - det er ikke noget man bare lige gør"

Interviews

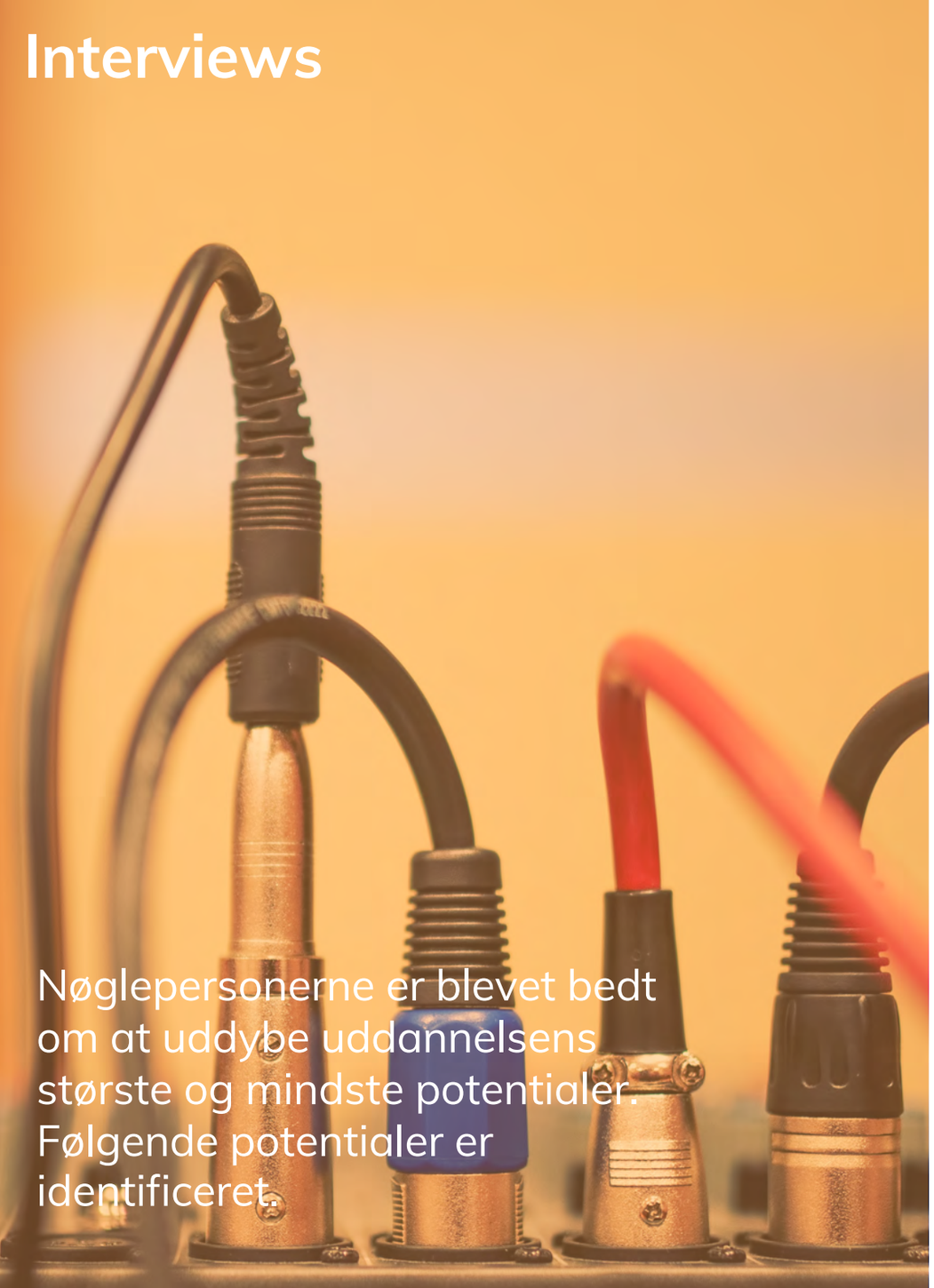

Nøglepersonerne er blevet bedt om at uddybe uddannelsens største og mindste potentialer. Følgende potentialer er identificeret.

Uddannelsen –fra nøglepersonernes perspektiv

Efter samtalerne med nøglepersonerne fra uddannelsen, er det tydeligt, at de oplever, at mange af eleverne har en stor passion for deres uddannelse. Dette begrundes i høj grad med det faktum, at mange er stødt på uddannelsen i forbindelse med deres interesser. Desuden ser nøglepersonerne, at uddannelserne er i udvikling, hvor eleverne får et stort udbytte af at være på uddannelsen.

En uddannelse i udvikling

Det er en uddannelse, som i højere grad end nogensinde før, ruster de unge til verden på den anden side. Den giver dem en solid indføring i feltet både teoretisk og praktisk. Eleverne lærer de teknologier, som er essentielle at have kendskab til i branchen og opnår bedre forudsætninger end de ældre i branchen, fordi de har et mere solidt udgangspunkt. Nu lærer de også om strømberegning, vægtberegning og sikkerhed. Teoretisk er dem, der tager uddannelsen, derfor meget bedre stillet end tidligere i branchen. Det giver store fordele, at uddannelsen er bygget op som en vekselvirkning mellem teori og praksis. Det gør, at eleverne lærer det relevante og forstår at koble teorien, de lærer på skolen til direkte anvendelighed på arbejdsmarkedet. Tilgangen sikrer sammenhængen i uddannelsen og udbyttet heraf.

"En hævelse af de unge menneskers niveau. Hvis man skal sammenligne med en fra den gamle skole, som har lært alt ved at stå på en pløjemark i mudder til knæene. Nu lærer de at her er et nyt stykke software og en ny måde at gøre tingene på. Man arbejder efter skarpe deadlines, hvor det skal virke. Uddannelsen kan give de unge mennesker en solid teoretisk basis og et udgangspunkt for at kunne løse opgaven. Niveauet bliver hævet, fordi de sidder på skolebænken og har tid til at lære både basis og det nyeste. Det giver tid til fordybelse. Vidensniveauet er langt højere end tidligere"

Engagement hos de unge på uddannelsen

Eleverne på uddannelsen har enorm stor passion for deres fag. Fordi en stor del af de unge har fundet frem til uddannelsen på baggrund af interesser, gennem eksempelvis frivilligt arbejde eller fritidsjobs, er uddannelsen også præget af engagement for feltet. Dette kommer også til udtryk i, at mange af de unge er villige til at flytte til den anden ende af landet, for at få en læreplads inden for et speciale, der interesserer dem. Dette kan også ses i lyset af, at en del af eleverne er lidt ældre, og dermed også er mere afklarede i forbindelse med deres fremtid.

"De største styrker er at folk er meget engagerede i det og villige til at tage langt for at få en plads, der interesserer dem. Mange af eleverne har erfaring i forvejen, så de ved hvad de vil, og brænder for det"

En uddannelse der er geografisk begrænset

At uddannelsen kun ligger to steder og tilmed ikke er centralt placeret, sætter krav til, at eleverne vil flytte sig for uddannelsen. Det opleves dog ikke som en stor udfordring, da dem som vælger uddannelsen, ofte er meget eventyrlysten og ikke er bange for at rive roden op og prøve noget nyt. Samtidigt understøtter skolehjemmet muligheden for, at man kan få det til at fungere på uddannelsen, selvom den ligger langt væk fra bopælen. Videre pointeres det, at der ofte er praktikpladser over hele landet, så det kun er, ifølge nøglepersonerne, under skoleperioderne, man for alvor skal forholde sig til geografien.

"Frederikshavn er langt væk fra alting, men skolehjemsordningen fungerer fint"

Potentialer i uddannelsen

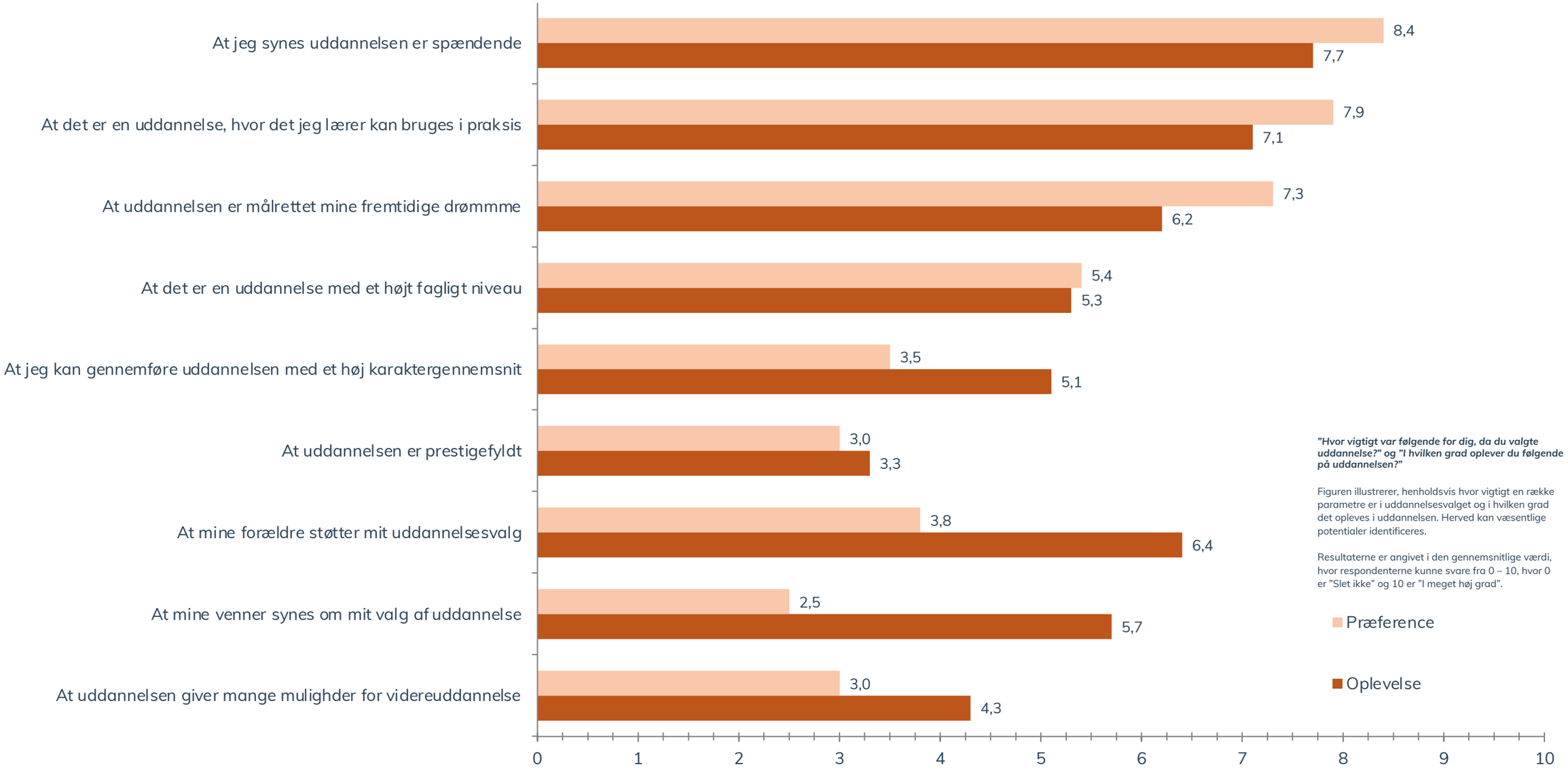

"Hvor vigtigt var følgende for dig, da du valgte uddannelse?" og "I hvilken grad oplever du følgende på uddannelsen?"

Figuren illustrerer, henholdsvis hvor vigtigt en række parametre er i uddannelsesvalget og i hvilken grad det opleves i uddannelsen. Herved kan væsentlige potentialer identificeres.

Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".

Potentialer i uddannelsen

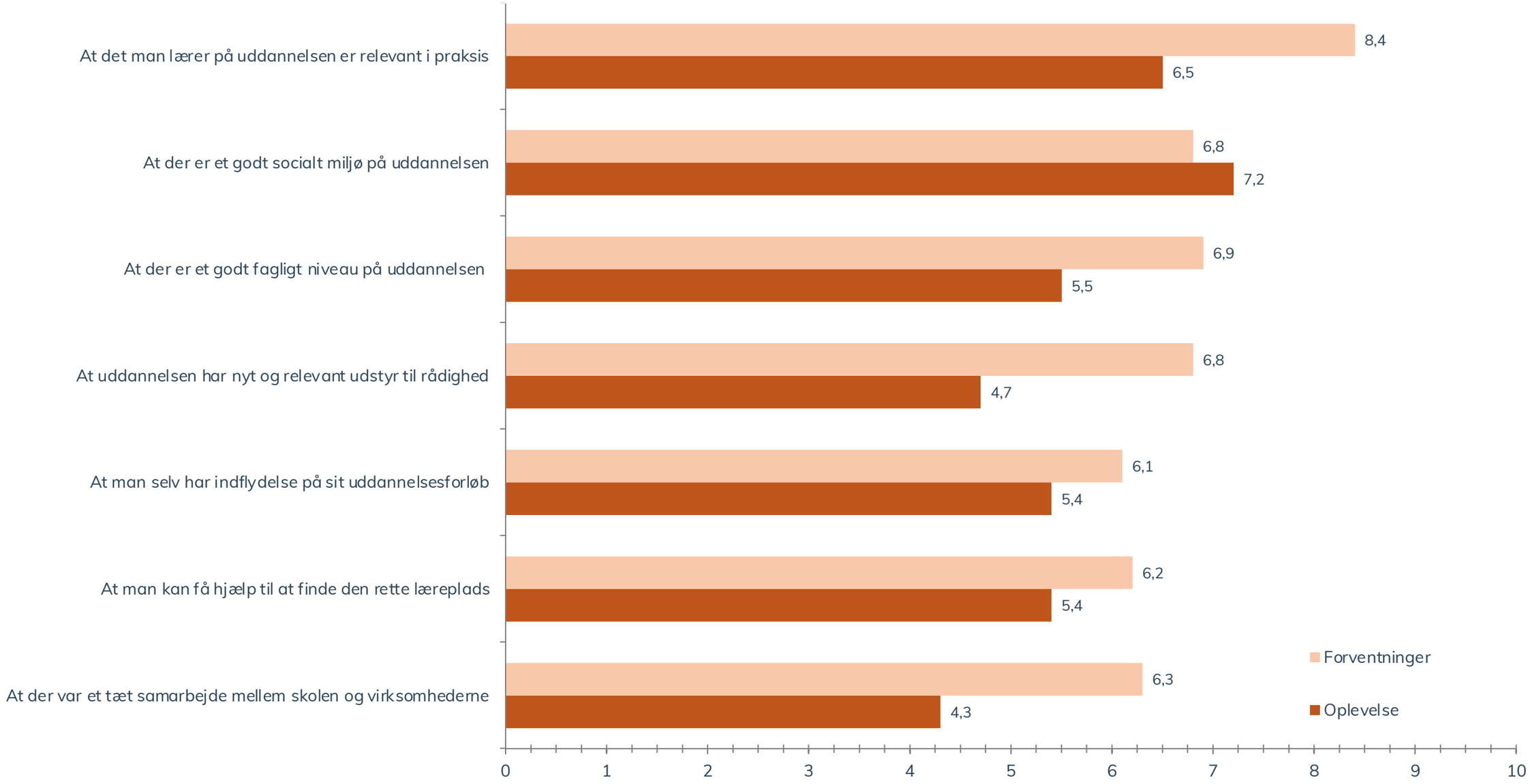

Valg af speciale

Specialer

”Jeg er stoppet uddannelsen som produktionsassisten fordi det var mindre den tekniske del jeg ville lave og mere det fysiske, hvor man sætter scenerne op. Man laver alt det fysisk hårde. Det kom til at gå ud over interesseområdet da det blev for teknisk nørdet og ikke så fysisk krævende mere”

” Jeg startede i lys og synes det var spændende, men så blev det for teknisk for mig da det gik ind i specialerne. jeg gad ikke sætte mig ind i alt det virkelig nørdede det var ikke den slags lys jeg ville lave. jeg så ikke mig selv i det sindssyge nørderi som starter på specialerne.”

”Jeg er fast besluttet på lyd, fordi jeg allerede har arbejdet med dette inden og det er det jeg interesserer mig allermest for”

78%

af eleverne er **sikre på**, hvad de gerne vil arbejde med i fremtiden

21%

af eleverne er **i tvivl om**, hvad de gerne vil arbejde med i fremtiden

2%

af eleverne **ved slet ikke**, hvad de gerne vil arbejde med i fremtiden

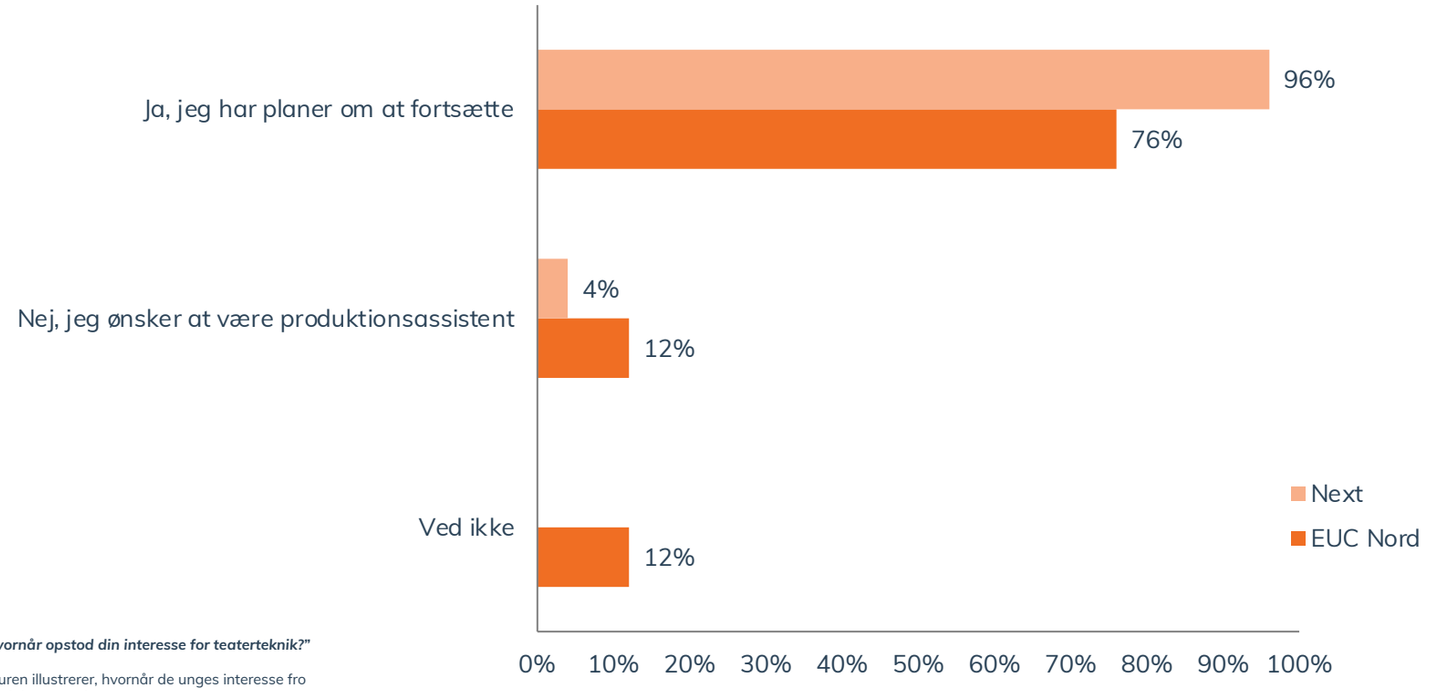

"Hvornår opstod din interesse for teaterteknik?"

Figuren illustrerer, hvornår de unges interesse fro specialet opstod.

n= 17

Valg af speciale

78%

af eleverne på **NEXT** angiver, at de er **sikre på hvilket speciale**, de ønsker.

100%

af eleverne på **EUC Nord** angiver, at de er **sikre på hvilket speciale**, de ønsker.

19%

af eleverne på **NEXT** angiver, at de er **i tvivl om hvilket speciale**, de ønsker.

0%

af eleverne på **EUC Nord** angiver, at de er **i tvivl om hvilket speciale**, de ønsker.

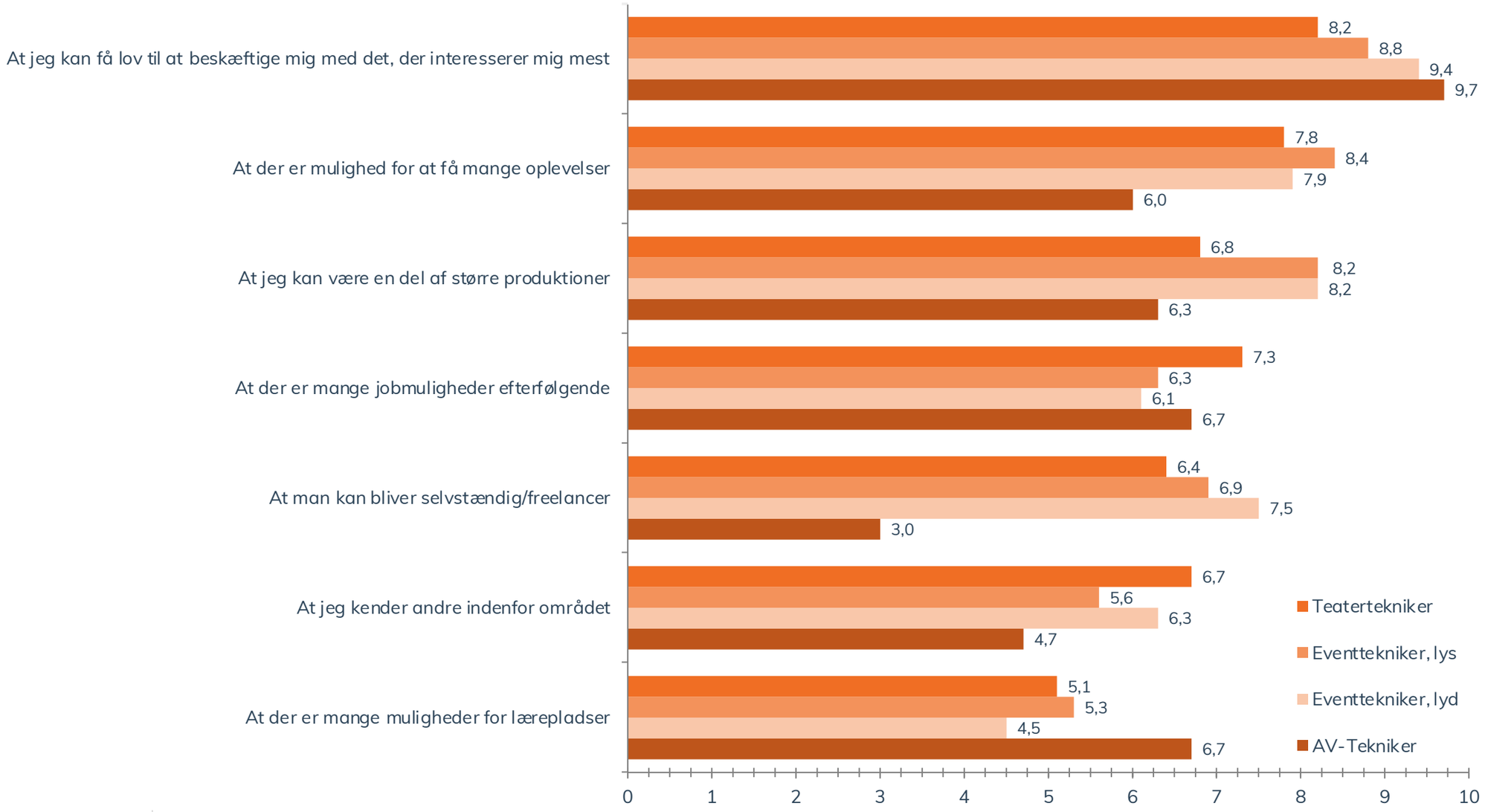

"Har du planer om at fortsætte på speciale efter 2. skoleperiode?"
Figuren illustrerer, andelen af elever, som forventer at fortsætte på speciale. Spørgsmålet er kun stillet de elever, som ikke allerede er i gang med et speciale.

Interessen for teaterteknik

"Jeg tænker at vælge teatertekniker, da jeg er meget interesseret i teater generelt – både i selv at stå på scenen, men også at opleve teater, om det så var som publikum eller bag scenen. Selvom jeg er koncertglad, er teater mere spændende i form af kulissebyg, microports, eventuelle musicalnumre og så bare helheden og fællesskabet i teatre"

"Det er teater som interesserer mig. Det er teater jeg lavede før uddannelsen og det er teater jeg vil lave efter uddannelsen"

" Det er teaterverdenen der interesserer mig. Jeg kan godt lide tanken om at man arbejder med alle faggrupper sammen for at stable en produktion på benene. Jeg føler mig mere investeret i teatersammenhænge"

80%

af eleverne som tænker at vælge **speciale** i **teaterteknik**, er sikre på, at det er dette speciale de ønsker.

89%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge **speciale** i **teaterteknik,** har en positiv eller meget positiv **oplevelse** af branchen.

35%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i teaterteknik, har et positiv eller meget positiv oplevelse af uddannelsen.

88%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i teaterteknik, har en læreplads.

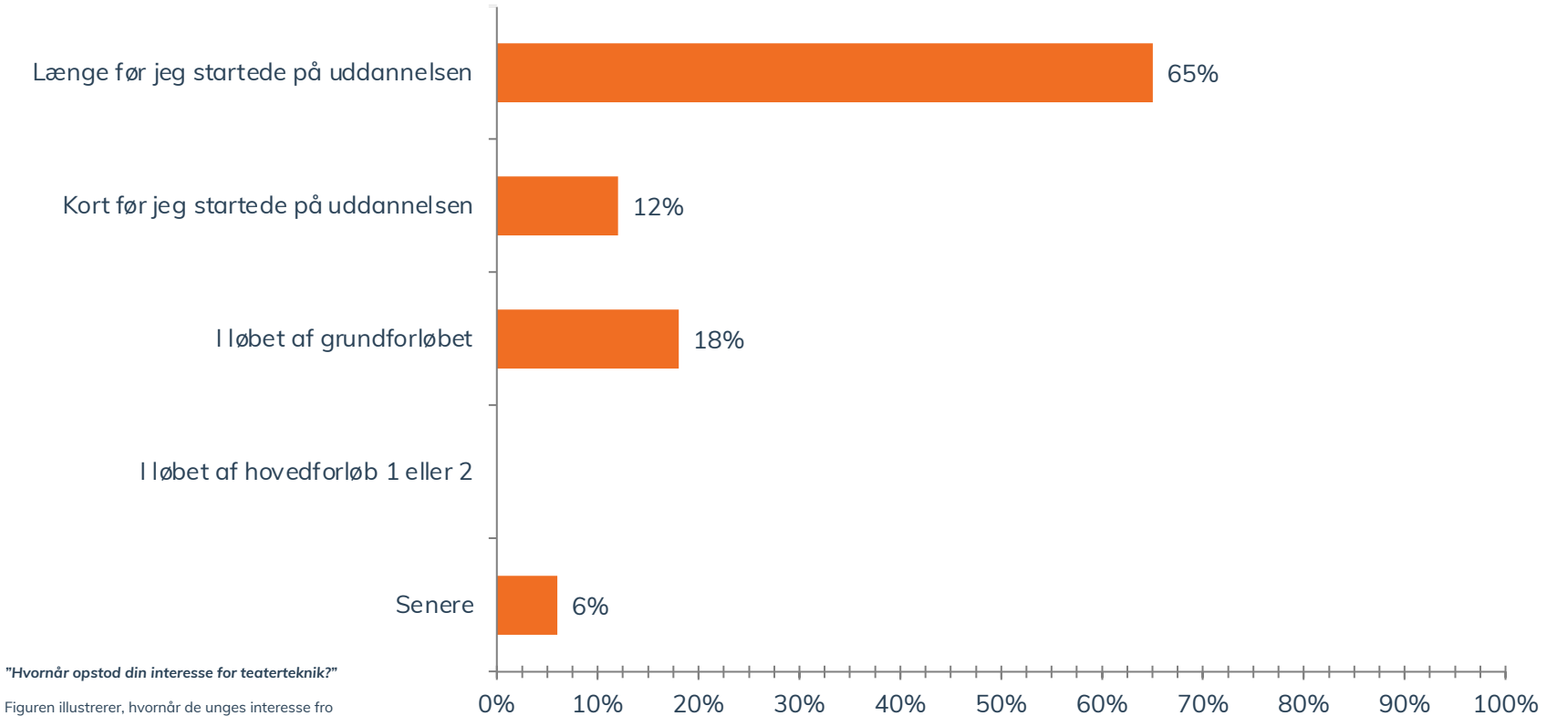

"Hvornår opstod din interesse for teaterteknik?"

Figuren illustrerer, hvornår de unges interesse fro specialet opstod.

n= 17

Interessen for lys

”Jeg kommer til at vælge lys, da jeg har haft interessen siden gymnasiet for at lave lys og eksperimentere med det. Herfra har det været en fritidsinteresse at lære, hvordan man styrer lys og bruger lys indtil da jeg startede som lærling på min læreplads”

”Fordi det er lys jeg synes er mest spændende og det jeg brænder for”

”Det er det jeg synes er mest spændende og som fangede min interesse og efter at have arbejdet med det, er jeg kun blevet mere sikker”

”Fordi jeg elsker lys og fornemmer at hvis jeg vælger det som speciale, så har jeg større mulighed for at arbejde med alle de ting, som jeg gerne vil arbejde med”

89%

af eleverne som tænker at vælge **speciale** i **lys**, er sikre på, at det er dette speciale de ønsker.

73%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge **speciale** i **lys,** har en positiv eller meget positiv **oplevelse** af branchen.

58%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i lys, har et positiv eller meget positiv oplevelse af uddannelsen.

100%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i lys, har en læreplads.

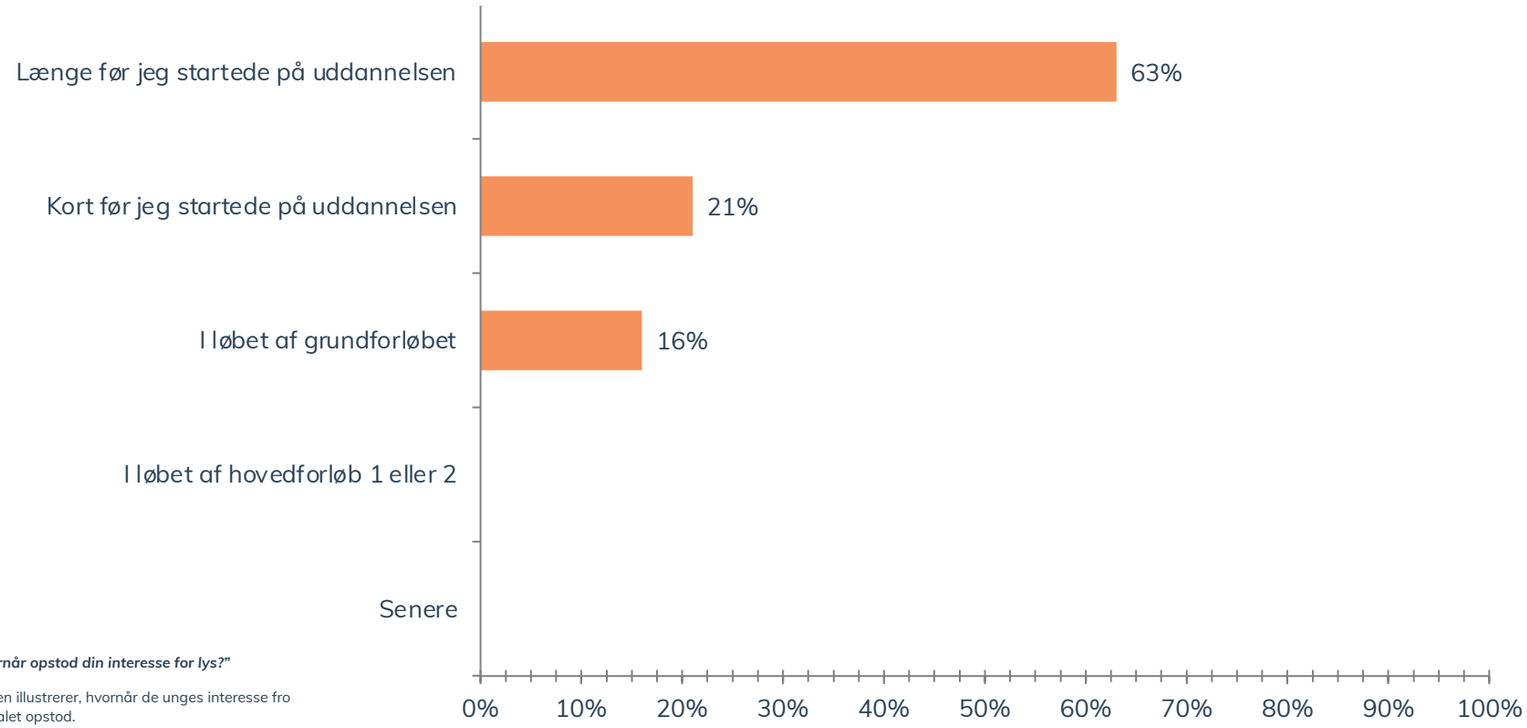

”Hvornår opstod din interesse for lys?”

Figuren illustrerer, hvornår de unges interesse fro specialet opstod.

n= 19

Interessen for lyd

”Jeg vil gerne tage specialet som eventtekniker indenfor lyd, da jeg har stor interesse indenfor musik og lyd, og drømmer om at arbejde som lydtekniker for bands eller at være hustekniker på et spillested”

”Jeg har erfaring fra lydstudie. Og har holdt adskillige små koncerter, festivaler mm. Så det er oplagt at gøre min hobby til levevej”

”Det vidste jeg inden jeg startede på uddannelsen. Det er bare det jeg synes er spændende”

”Jeg har længe haft en hobby indenfor lyd og det har i praksis bragt mig naturligt ind på NEXT og min læreplads”

100%

af eleverne som tænker at vælge **speciale** i **lyd**, er sikre på, at det er dette speciale de ønsker.

93%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge **speciale** i **lyd,** har en positiv eller meget positiv **oplevelse** af branchen.

76%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i lyd, har et positiv eller meget positiv oplevelse af uddannelsen.

92%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i lyd, har en læreplads.

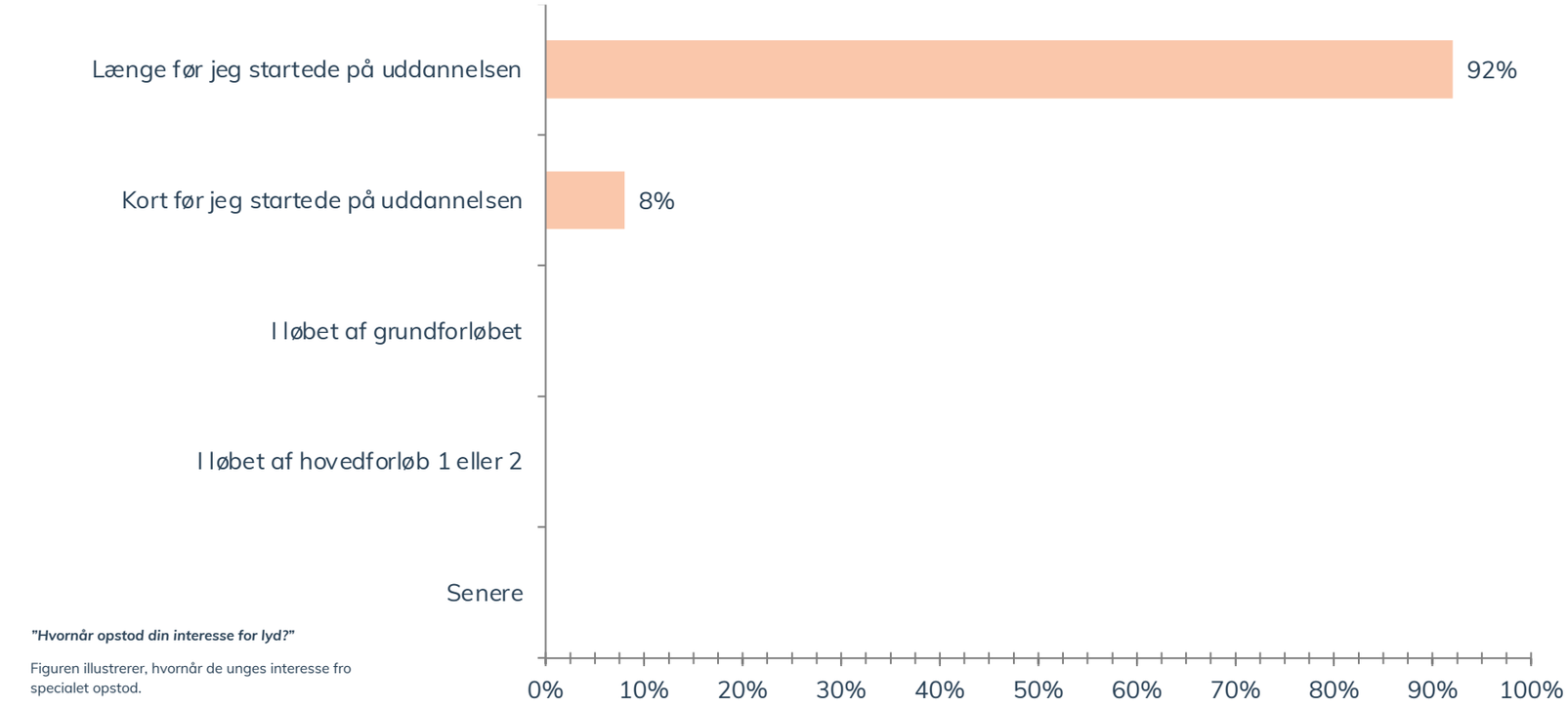

"Hvornår opstod din interesse for lyd?"

Figuren illustrerer, hvornår de unges interesse fro specialet opstod.

n= 13

Interessen for AV-teknik

”Jeg har gået på elektrikeruddannelsen men stoppede på grund af dårlige mestre og lærepladser, og jeg synes, at det blev kedeligt at trække de samme kabler hver dag, men jeg ville stadig gerne noget der lå lidt tæt op af faget”

”Hovedsageligt på grund af arbejdstiderne. Men også fordi AV er det der siger mig mest, og fordi jeg har scoret Fyns bedste elevplads”

”AV speciale er så meget mig i sig selv. Jeg ville have været elektriker før mens synes ik det var mig. AV speciale og min læreplads giver mig lyst til at stå op og være på arbejde 20 timer på et døgn”

100%

af eleverne som tænker at vælge **speciale** i **AV-teknik**, er sikre på, at det er dette speciale de ønsker.

80%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge **speciale** i **AV-teknik,** har en positiv eller meget positiv **oplevelse** af branchen.

60%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i AV-teknik, har et positiv eller meget positiv oplevelse af uddannelsen.

100%

af eleverne som har valgt eller tænker at vælge speciale i AV-teknik, har en læreplads.

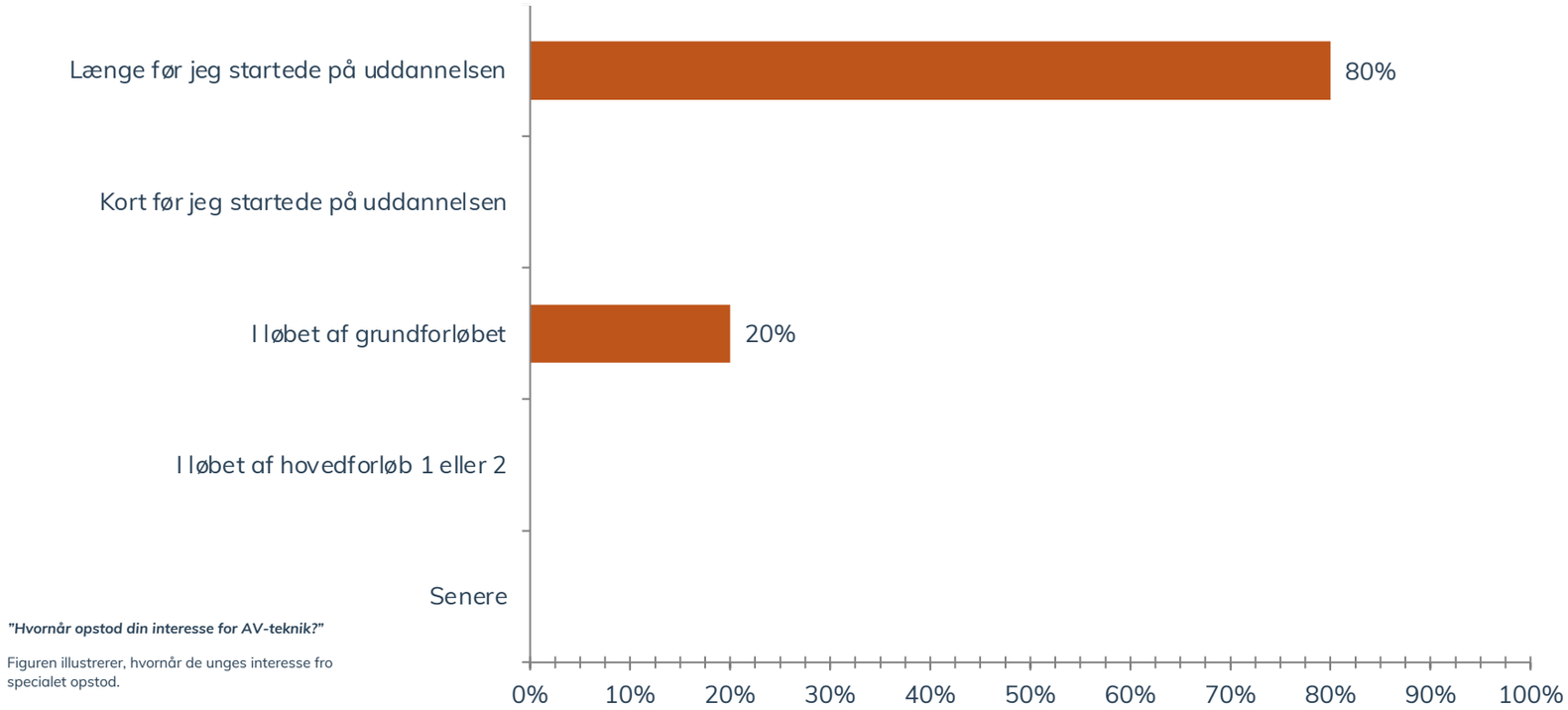

"Hvornår opstod din interesse for AV-teknik?"

Figuren illustrerer, hvornår de unges interesse fro specialet opstod.

n= 5

Valget af læreplads

Lærepladssituationen

"Netværket er sygt vigtigt - ellers skal du have et meget imponerende CV. Når folk mangler folk, så skriver de rundt til dem de kender. Netværk er virkelig en stor ting i den her branche.

"Det var nemt for mig fordi jeg kom med en masse god erfaring på forhånd. Jeg ledte efter elevpladser gennem egne kontakter allerede da jeg startede"

"Det gælder om at kende de rigtige mennesker"

"På skolen var der en der kendte alle og var god til matche folk med virksomheder"

32%

af eleverne på **NEXT** mener, at skolen er god til at **hjælpe** med at finde en **læreplads**.

32%

af eleverne på **EUC Nord** mener, at skolen er god til at **hjælpe** med at finde en **læreplads**.

17%

af eleverne på **NEXT** mener ikke, at skolen er god til at **hjælpe** med at finde en **læreplads**.

21%

af eleverne på **EUC Nord** mener ikke, at skolen er god til at **hjælpe** med at finde en **læreplads**.

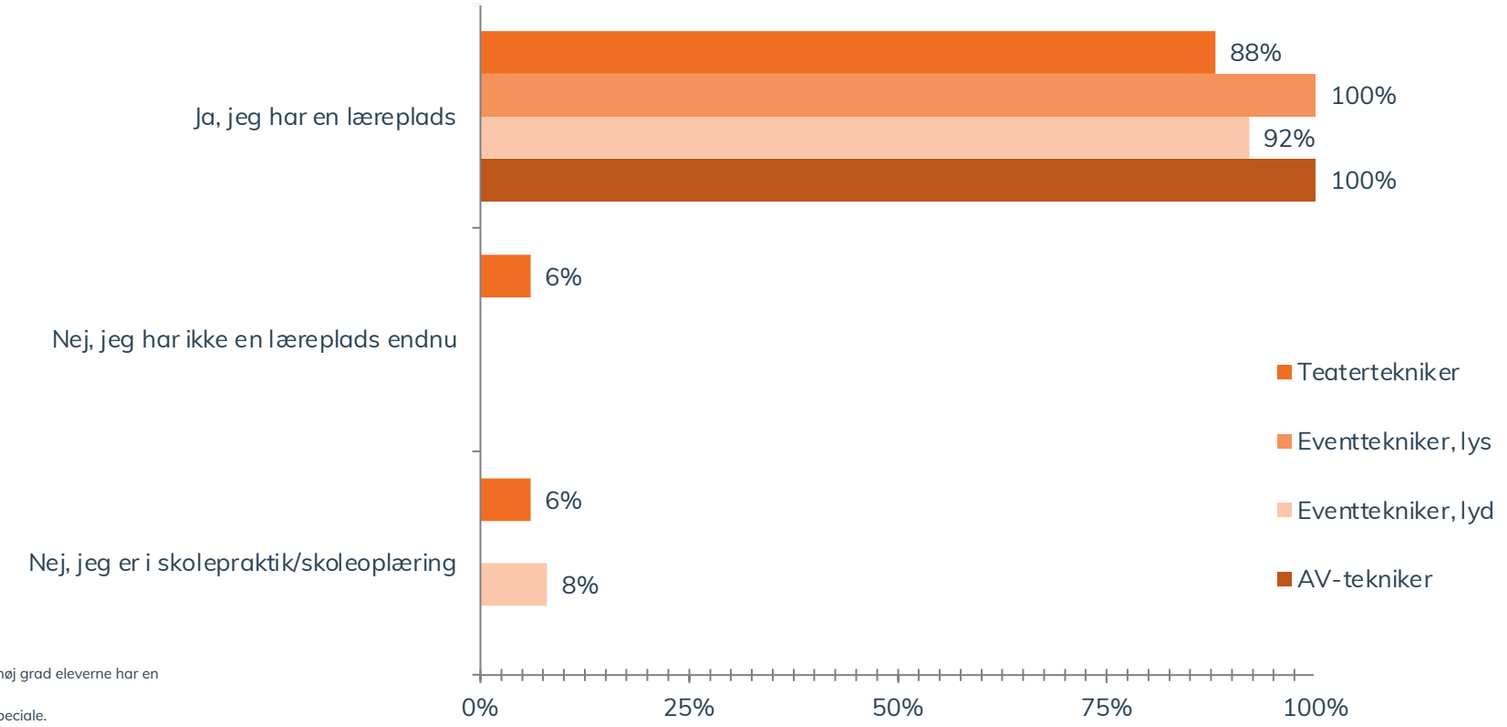

"Har du en læreplads?"

Figuren illustrerer, i hvor høj grad eleverne har en læreplads.

Resultaterne er delt på speciale.

Fokusgruppe

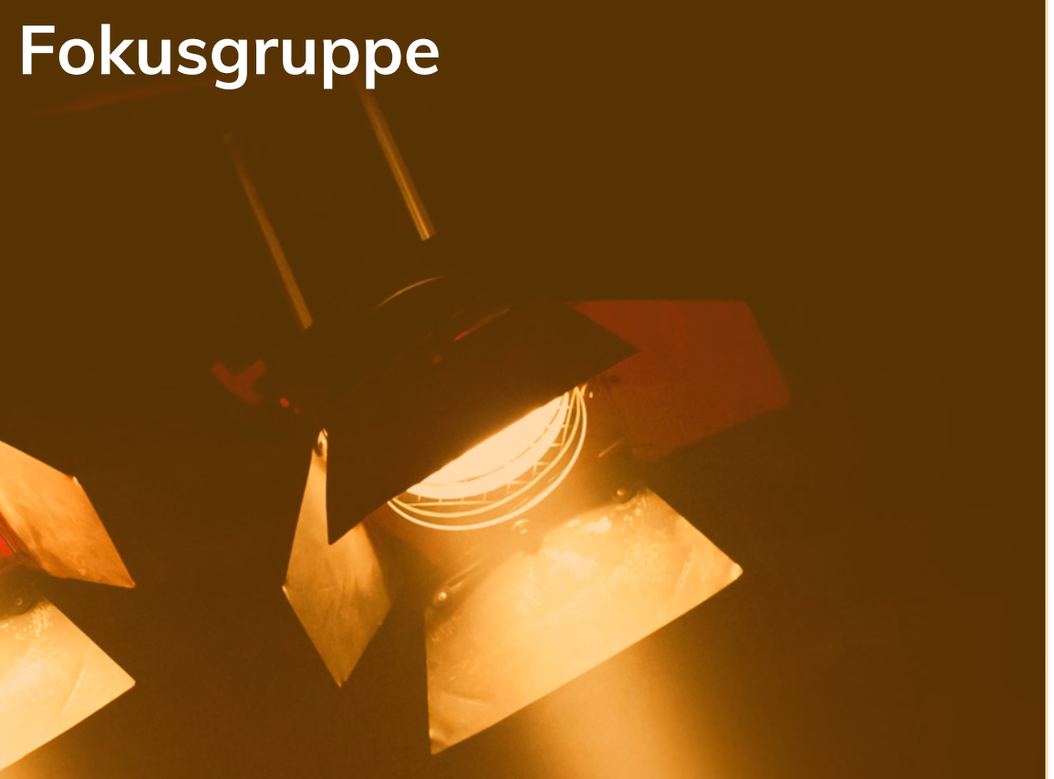

I fokusgrupperne blev det diskuteret, hvad eleverne ønskede af deres læreplads. Ud fra diskussionerne er følgende værdier særligt betydningsfulde

Valget af læreplads

Fordi eleverne er meget dedikerede til deres fag, har de også specifikke ønsker i forhold til den virksomhed, de ønsker at blive udlært i. Her er der naturligvis forskellige præferencer, hvor de til tider oplever at må gå på kompromis for at få en læreplads

Virksomhedens størrelse

Mens nogle foretrækker at få en læreplads i en stor virksomhed foretrækker andre de små virksomheder. Der ses fordele og ulemper i begge ting og valget afhænger mest af alt om den enkeltes præferencer og karrieredrømme. Der er et generelt indtryk af, at man de store steder bliver specialist, mens man de små steder bliver generalist.

Store virksomheder foretrækkes typisk fordi, deres størrelse ofte betyder, at de er vant til at have lærlinge og derfor er godt rustede til at tage imod dem og køre dem igennem et godt uddannelsesforløb. Samtidigt er der indtryk af, at man i store virksomheder har bedre mulighed for at beskæftige dig med det afgrænsede felt, som interesserer en.

"Der er en forskel mellem store og lille steder. Store steder har haft mange elever, så stederne ved hvordan man behandler eleverne, og hvilke opgaver man kan give eleverne"

"Jeg tror jeg, til at starte med, gerne ville være til et lille sted, men mange steder har ikke råd til at have en voksenelev, men det var mere realistisk med et større sted. Der er fordele og ulemper ved begge både små og store stede"

Små virksomheder foretrækkes ofte fordi, der er indtryk af, at man som lærling her får lov til at prøve kræfter med flere forskellige typer opgaver og derfor får et bredere kompetencefelt at arbejde med.

"Jeg vil gerne et lidt mindre sted hen, fordi man her får lov til at lave lidt mere også flere forskellige ting"

"Jeg håbede på et lille teater, fordi der ville være mere blandede arbejdsopgaver. Det ville da være sejt at være uddannet på det kongelige, og den prestige der er ved det. Men ved de små steder kan man få lov til at få en masse ansvar"

Virksomhedstype

Eleverne tænker også over, hvilken struktur der er i den virksomhed, de får en læreplads i. Nogle foretrækker de lokale teatre, da det giver en forholdsvis fast kollegagruppe og et fast tilknyttet sted, mens andre foretrækker at skulle rundt i landet på turne. Nogle foretrækker at være i store prestigefyldte virksomheder, som opsætter store produktioner, mens andre har en forkærlighed for at beskæftige sig med festivaler og andre store projekter som kræver større arbejdsindsatser i særlige perioder. Der er mange præferencer på spil og ikke et entydigt billede af den gode læreplads, da det vil være individuel. Disse præferencer vidner dog om, at eleverne forholder sig til virksomhedens område og ønsker at være i en virksomhed, som rammer deres interesser bedst muligt.

"Jeg vil gerne et stort sted. De helt store, hvor man snakker millionbeløb for et job. Rent værdimæssigt, har de bedre og federe udstyr, og der arbejder også folk med meget erfaring. Man er mere sikret et job efter sammenlignet med enmandsvirksomheder, hvor der meget udskiftning - når en elev er færdig, så starter en ny elev. Hvor det aldrig har været muligt at blive ansat efter"

Indtrykket af lærepladsen

44%

af eleverne på **NEXT** angiver, at de i **høj grad** oplever sammenhæng mellem det de lærer på **skolen** og det, de skal bruge på **lærepladsen**.

49%

af eleverne på **EUC Nord** angiver, at de i **høj grad** oplever sammenhæng mellem det de lærer på **skolen** og det, de skal bruge på **lærepladsen**.

12%

af eleverne på **NEXT** angiver, at de i **lav grad** oplever sammenhæng mellem det de lærer på **skolen** og det, de skal bruge på **lærepladsen**.

17%

af eleverne på **EUC Nord** angiver, at de i **lav grad** oplever sammenhæng mellem det de lærer på **skolen** og det, de skal bruge på **lærepladsen**.

"Hvad er din oplevelse af lærepladsen?"

Figuren illustrerer, hvilket indtryk de unge vurderer at have af lærepladsen.
Resultaterne er delt på speciale.

53%

af eleverne på **teaterteknik** synes, at det er nemt at kombinere **arbejde** med **skole**.

58%

af eleverne på **lys** synes, at det er nemt at kombinere **arbejde** med **skole**.

75%

af eleverne på **lyd** synes, at det er nemt at kombinere **arbejde** med **skole**.

60%

af eleverne på **AV-teknik** synes, at det er nemt at kombinere **arbejde** med **skole**.

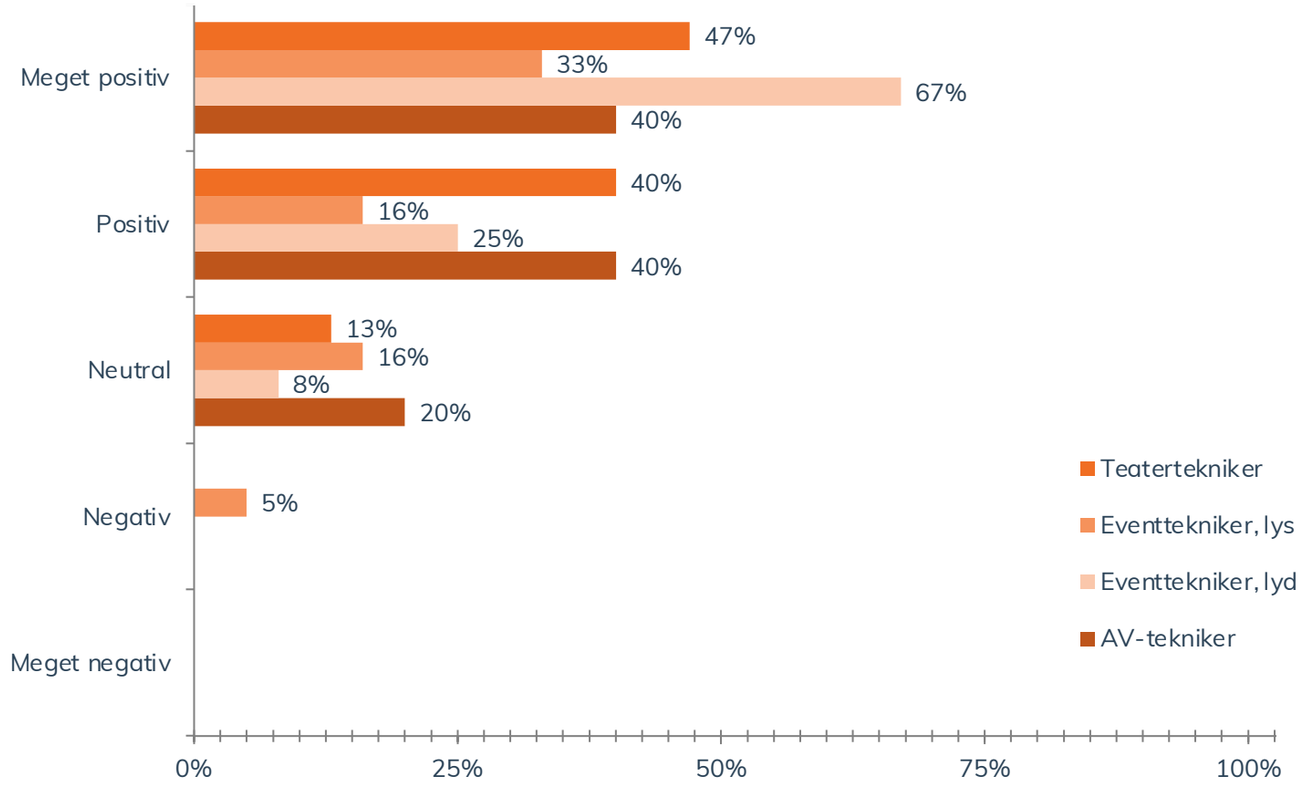

Fokusgruppe + survey

45%
af eleverne mener i høj grad, at der er sammenhæng mellem det, de lærer på skolen og det de skal bruge på lærepladsen.

56%
af eleverne mener, at det er let at kombinere arbejde og skole.

Sammenhæng mellem skole og læreplads

Fordi uddannelsen i så høj grad også foregår i praksis i virksomhederne, er sammenspillet mellem uddannelsen og virksomheden vigtigt for eleverne. Her handler det både om det, de lærer på uddannelsen er relevant i det arbejdsmarked de oplever og hvordan de oplever det at få hverdagen til at hænge sammen med skolen og arbejdspladsen.

Læring

Der er generelt en oplevelse af, at det man lærer på uddannelsen, er omsætteligt i virkeligheden i lærepladsen. Der er stor bevidsthed om, at arbejdet i branchen ikke er helt ensrettet og alle bruger lidt forskelligt udstyr. Oplevelsen er dog, at uddannelsen giver en rigtig god ballast og bed faglighed til at håndtere det man bliver præsenteret for i virksomheden. Dog oplever eleverne indenfor AV-teknik ofte, at fokusset på uddannelsen har været lidt skævt.

”Meget af det jeg lærer bruger jeg ikke nødvendigvis direkte i lærepladsen, da de har nyere udstyr og kan gøre meget. Men jeg har en forståelse af hvad det gør og kan hurtigt lave det, hvis vores elektriske udstyr ikke duer”

“Kunne godt bruge at lærepladsen og skolen snakker mere sammen om hvad man lærer eller skal lære efter hvert forløb”

”Når man er på skolen er det ligesom at læse brugsanvisningen og når man kommer hjem til mester, samler man det der står i brugsanvisningen”

Struktur

Grundlæggende er eleverne meget glade for strukturen, hvor der er plads til fordybelse i skoleperioderne og de samtidigt får lov til at sætte teorien i praksis ude i virksomhederne. De ved, at alle virksomheder er forskellige og at skolen derfor ikke kan ruste dem til alt. Grundlæggende er der en oplevelse af, at der er god sammenhæng mellem læring de to steder. Dog oplever de, at skolens strukturer kan være for faste i forhold til, hvad der ville være optimalt i virksomhederne. Her udtrykker flere, at de oplever at blive trukket ud fra deres lærepladser i perioder, hvor behovet for dem er størst. Derfor efterspørges ofte større grad af fleksibilitet og selvstyring i forhold til, hvornår det kræver kurser gennemføres.

“Jeg synes det er dejligt at være på skolen og bruge det man lærer på elevpladsen. Det er ikke altid man kommer i dybden med nogle ting på teatret, fordi man ikke bruger teknikken der. Det lærer man på skolen”

”Jeg er rigtig glad for at veksle mellem skole og arbejde. Men jeg synes dog at 10 uger er lang tid at være væk fra sin læreplads. Der kan nå at ske en masse som man går glip af og det kan være svært at komme tilbage ind i ”workflowet” igen”

”Alt efter hvornår skoleperioderne ligger henne - skolen bør være mere fleksible. Hvis man sagde man skulle igennem et vist antal kurser ville det være fint. men nu får vi at vide at vi skal være på skolen særlige tidspunkter - der er de små virksomheder igen meget skrøbelige fordi eleven bliver en central arbejdskraft”

Oplevelsen af at finde læreplads inden for specialerne

Andelen af elever som oplever, at det er svært at finde en læreplads inden for eget speciale, er **størst** inden for **lyd-teknik**.

Andelen af elever som oplever, at det er svært at finde en læreplads inden for eget speciale, er **mindst** inden for **lys-teknik**.

"Det er nok lige meget hvilket speciale man har. Jeg tror alle har haft svært ved det"

"Der er sikkert nogle der er mere åbne i forhold til hvad de vil. Men jeg var rimelig fastlagt på hvad jeg ville og var meget kræsen og det bed mig nok også i røven. Det er en uddannelse på 4 år så jeg ville gerne være et sted der var fedt at være"

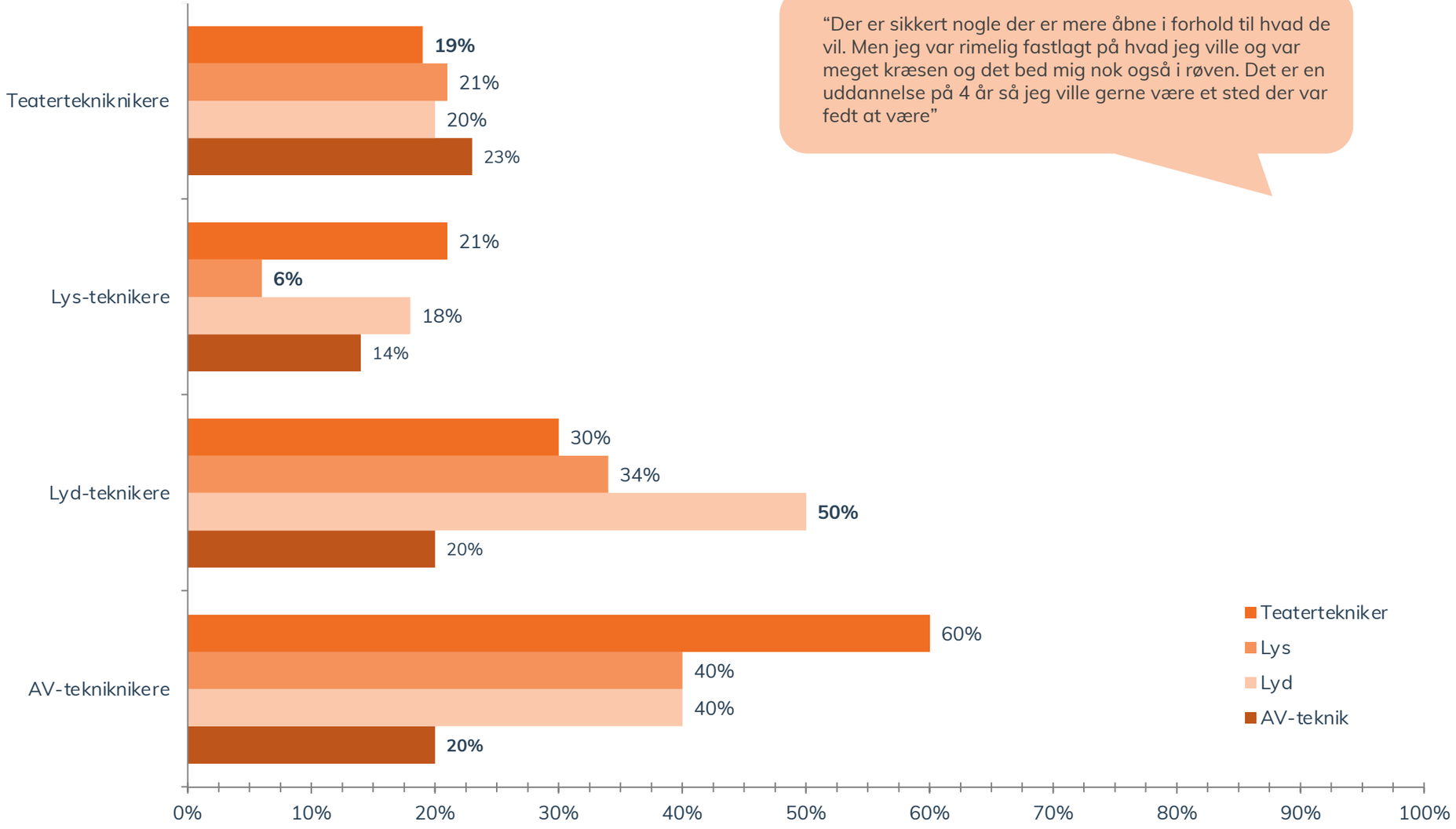

"Hvordan mener du det er at få en læreplads indenfor specialerne?"

Eleverne har angivet deres svar på en skala fra 0- 10, hvor 0 betyder "Meget svært" og 10 betyder "Meget let".

Her angives andelen, som har svaret 0-3 fordelt på, hvilket speciale der ønskes.

Fokusgrupper + interviews

“I mange af virksomhederne er det kun teknikere der arbejder der og har stiftet dem. De har altså hverken HR eller lign. så der er ikke nogen til at varetage og behandle ansøgningerne”

Både skolerne og de unge har indtryk af, at coronapandemien har sat sine spor i branchen.

Særlig situation i lærepladsmarkedet

Corona-nedlukningen

Branchen har været hårdt ramt af nedlukningen under corona-pandemien. Det har naturligt smittet af på elevernes mulighed for at finde læreplads. Da aktørerne er blevet tvunget til at indstille produktionerne i takt med aflysningerne, har der ikke været arbejde at tilbyde til eleverne. Derfor oplever både elever og skoler, at der har været unaturligt mange i skolepraktikken, da alternativet har været stort set ikkeeksisterende. Eleverne giver udtryk for, at det har været en stor barriere i deres uddannelse, hvor de har været bekymrede for at gå på kompromis med deres faglighed, fordi den praktiske erfaring er blevet meget begrænset og meget læring har være simuleret gennem hjemmeundervisning.

”Jeg var forbi skolepraktik pga. corona. Jeg havde faktisk lavet en kontrakt, men den blev aflyst grundet nedlukningen”

”Det handler ikke om man er god nok, hvis man er i skolepraktik, det handler om at der har været corona”

”Der var ikke nogen der kunne få elevpladser og folk der blev fyret fra elevpladsen”

Eftervirkninger

Da samfundet igen lukkede op efter nedlukningen oplevede branchen et kæmpe boost, hvor tidligere udskudte arrangementer skulle afholdes, hvorfor travlheden har været meget dominerende. I denne travlhed har mange virksomheder valgt ikke at tage lærlinge ind, da de ikke har haft tid til hverken det administrative eller til oplæring af lærlinge i denne periode. Der har derfor fortsat været udfordringer med at afsætte eleverne umiddelbart efter nedlukningen. Denne effekt er gået på tværs af alle specialer og det har derfor heller ikke været muligt at afsætte lærlinge inden for andre specialer end deres foretrukne.

“Vi kigger ind i en langsom opstart og hælder ikke bare elever ud. Selvom vi bad eleverne om at søge havde firmaerne så travlt pga. ophobning af events, at de ikke havde tid til at svare”

” Vi er gået fra at virksomhederne var lukket ned og ikke tog nogle ind, til at de har vanvittigt travlt og ikke har tid til at tage nogle ind, lære dem op osv”

Fremtidsperspektiver

I takt med at situationen normaliseres efter nedlukning og travlhed i forhold til indhentningen af udskudte arrangementer, er det forventeligt, at afsætningen af lærlinge fra uddannelsen igen normaliseres og færre igen ender i skolepraktikken. Det opleves nu, at eleverne lige så stille forlader skolepraktikken og kommer ud i virksomhederne, som nu har bedre muligheder for at give et optimalt læringsforløb til eleverne. Der er desuden en oplevelse af, at nogle af dem som var etableret i branchen før corona har skiftet branche for at kunne komme igennem krisen. Derfor er der også plads til nye medarbejdere i branchen med det hul, som skal fyldes.

“Der er mangel på arbejdskraft. så vi skal nok få dem dem afsat”

”Hele vores branchen kunne meget hurtigt omskifte sig til nye arbejdsvilkår under corona og fandt hurtigt arbejde"

De største udfordringer ved at få en læreplads

Teaterteknik

25%

af eleverne på **teaterteknik** angiver, at de synes, at det var let at finde en **læreplads** inden for specialet.

19%

af eleverne på **teaterteknik** angiver, at de synes, at det var svært at finde en **læreplads** inden for specialet.

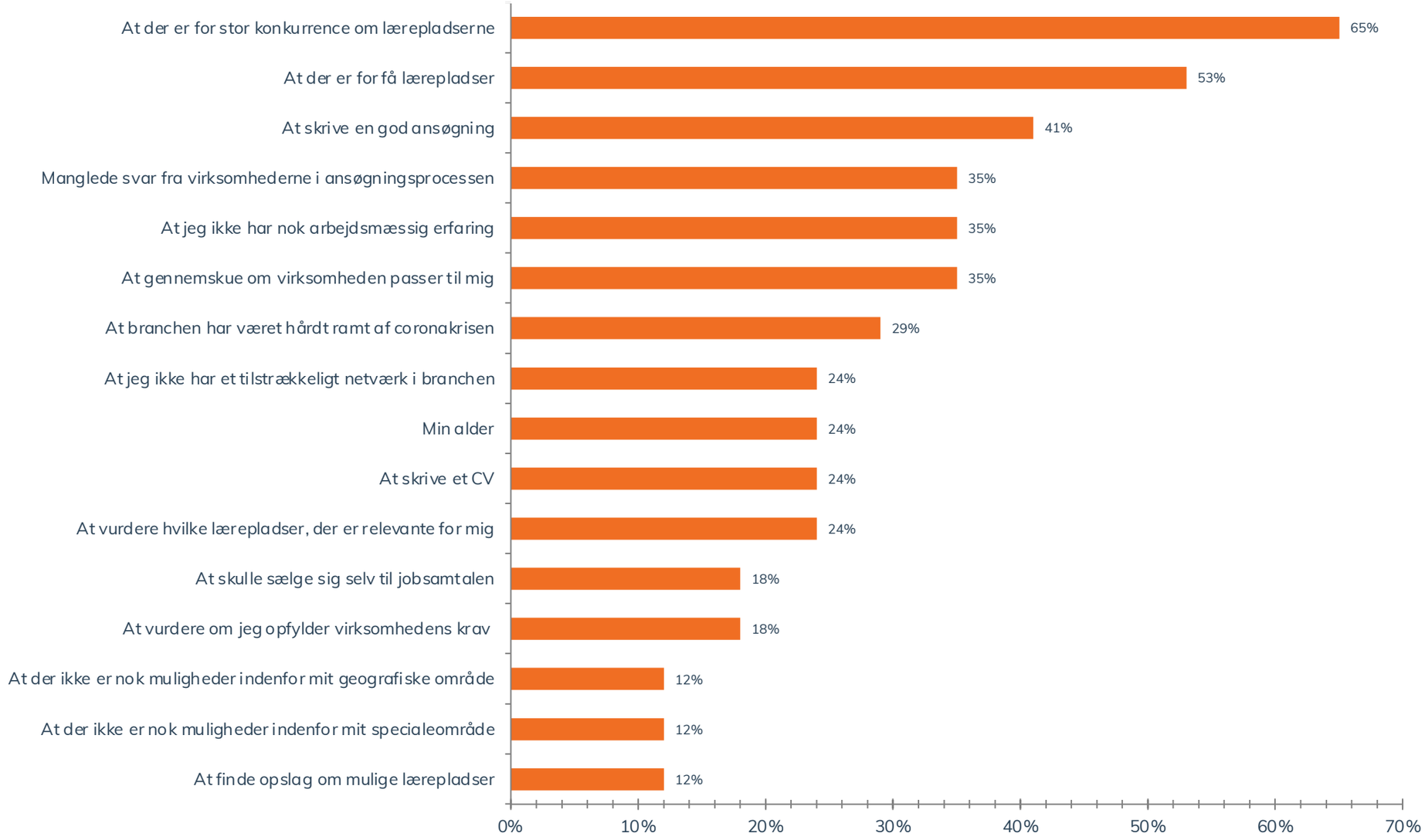

"Hvad mener du, der er de største udfordringer ved at få en læreplads?"

Figuren illustrerer, hvilke udfordringer de unge på teaterteknik forbinder med at få en læreplads.

De største udfordringer ved at få en læreplads

Eventteknik, lys

44%

af eleverne på **lys** angiver, at de synes, at det var let at finde en **læreplads** inden for specialet.

6%

af eleverne på **lys** angiver, at de synes, at det var svært at finde en **læreplads** inden for specialet.

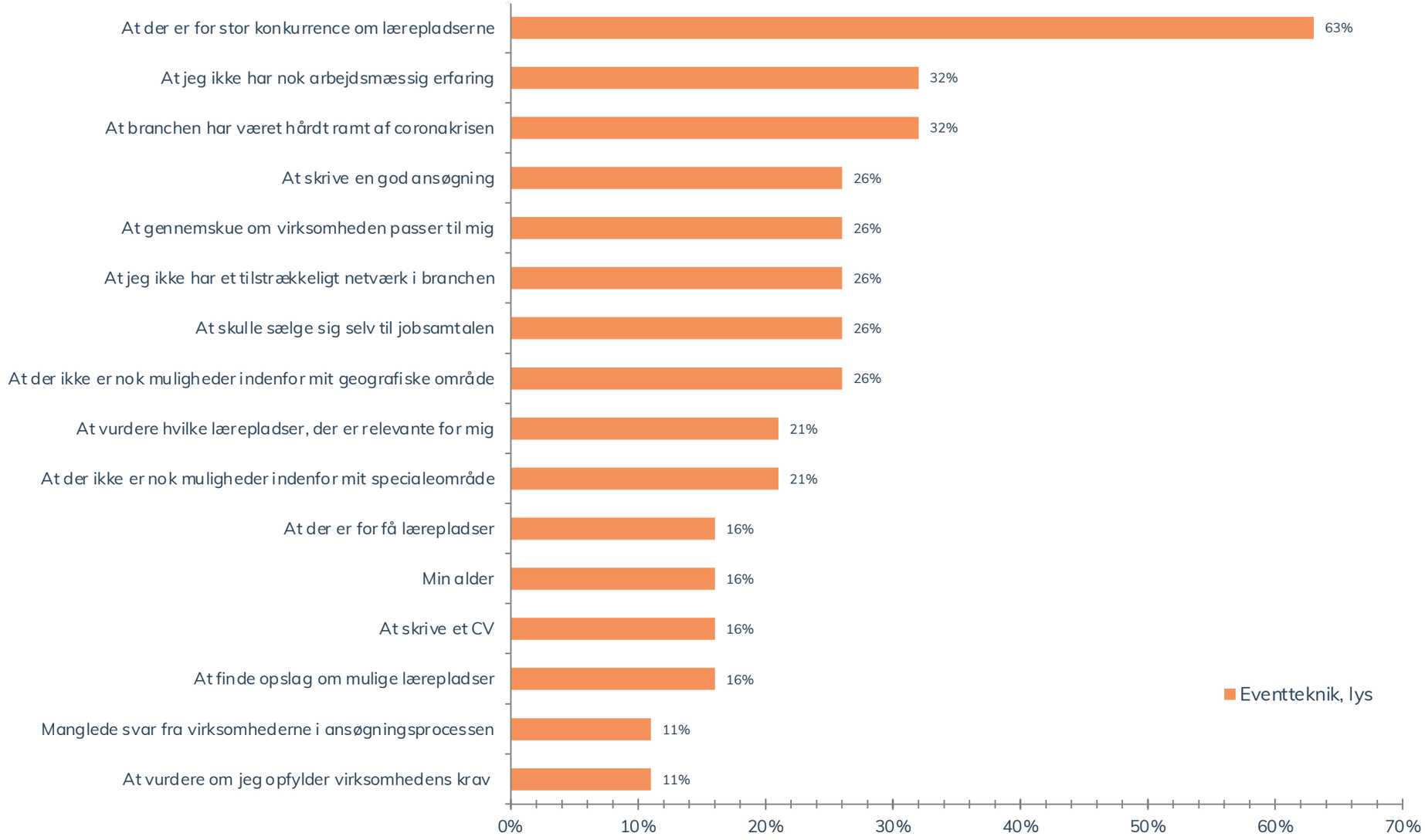

"Hvad mener du, der er de største udfordringer ved at få en læreplads?"

Figuren illustrerer, hvilke udfordringer de unge på eventtekniker, lys forbinder med at få en læreplads.

De største udfordringer ved at få en læreplads

Eventteknik, lyd

33%

af eleverne på lyd angiver, at de synes, at det var let at finde en læreplads inden for specialet.

50%

af eleverne på lyd angiver, at de synes, at det var svært at finde en læreplads inden for specialet.

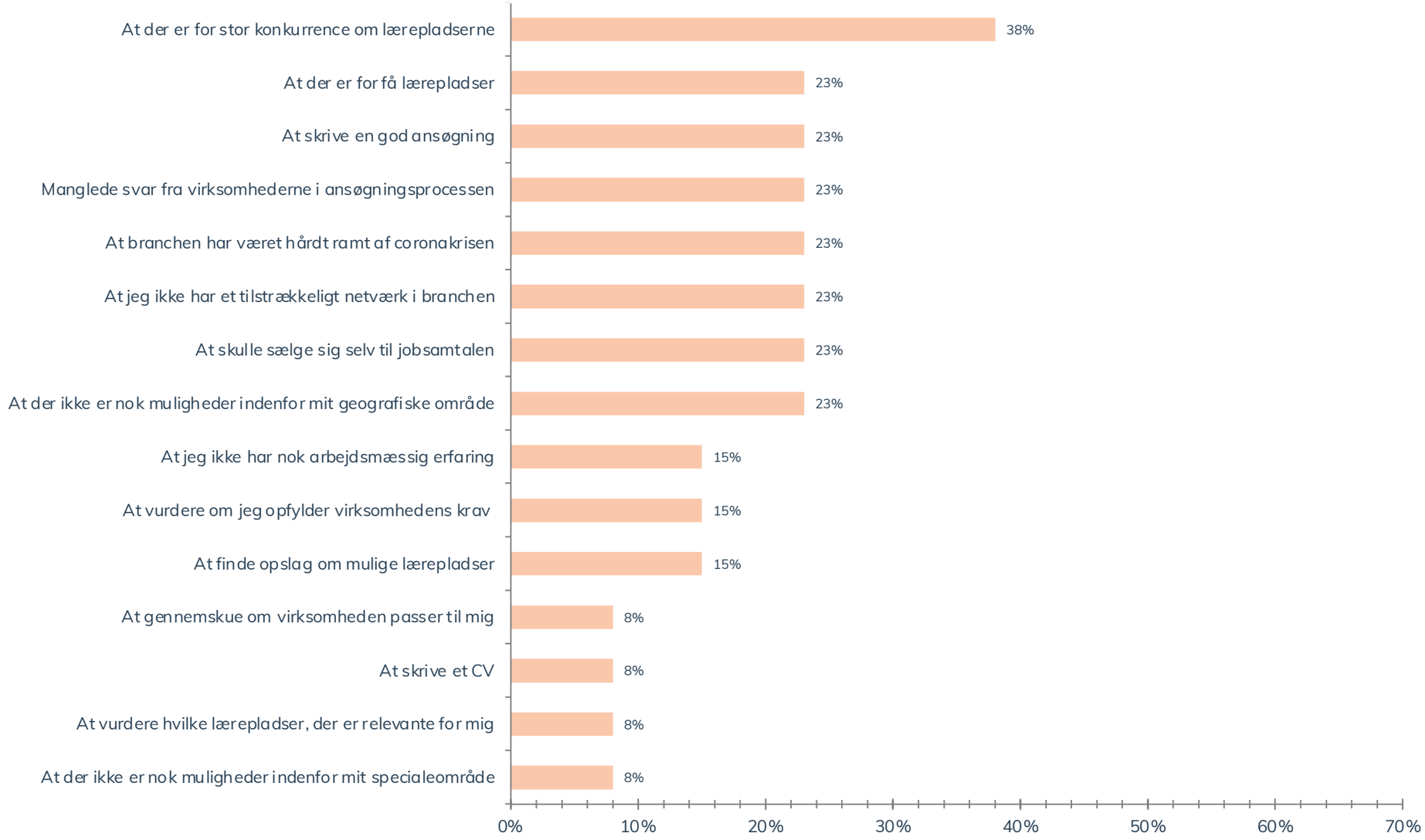

"Hvad mener du, der er de største udfordringer ved at få en læreplads?"

Figuren illustrerer, hvilke udfordringer de unge på eventtekniker, lyd forbinder med at få en læreplads.

De største udfordringer ved at få en læreplads

AV-teknik

40%

af eleverne på **AV-teknik** angiver, at de synes, at det var let at finde en **læreplads** inden for specialet.

20%

af eleverne på **AV-teknik** angiver, at de synes, at det var svært at finde en **læreplads** inden for specialet.

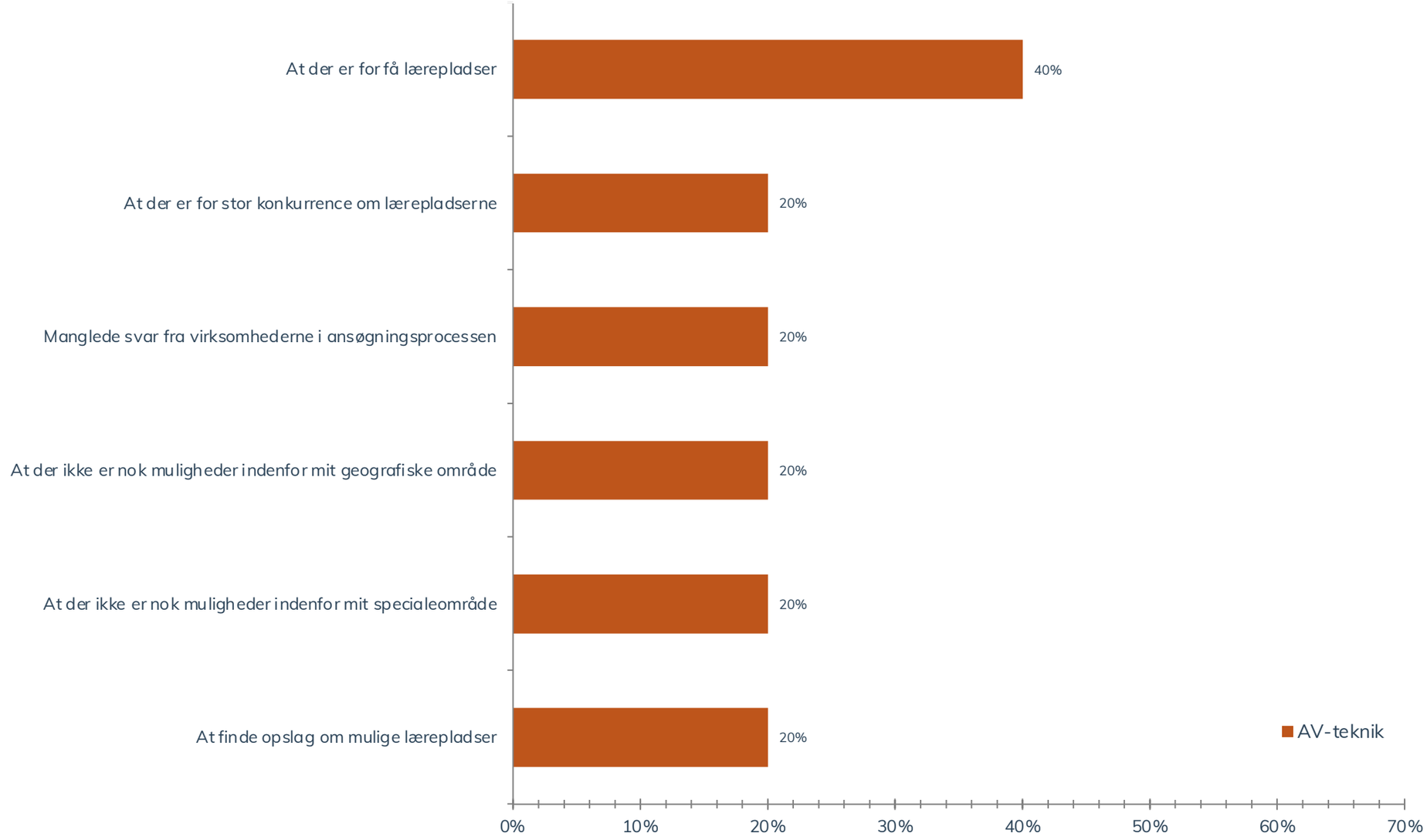

"Hvad mener du, der er de største udfordringer ved at få en læreplads?"

Figuren illustrerer, hvilke udfordringer de unge på AV-teknik forbinder med at få en læreplads.

Fokusgruppe + interviews

Barrierer mellem elever og virksomheder

Faget er enormt præget af netværk. Dette kan derfor være svært for elever, som ikke på forhånd ha kontakter i branchen at få overblik over mulighederne og komme i kontakt med virksomhederne

Jobopslag

En klassisk tilgang for mange elever er at søge på ledige stillinger. Der er dog indtryk af, at der er mange stillinger, som aldrig bliver lagt ud. Da meget match-making foregår gennem skolerne og kontakt mellem virksomheder og skoler. Eleverne føler derfor ikke, at de har det fulde overblik over deres muligheder. Samtidigt finder de det udfordrende at gennemskue hvilke virksomheder, der er gode lærepladser og hvilke, der ikke er. De giver i den sammenhæng udtryk for, at de modtager lister fra skolen med virksomheder, de kan sende ansøgninger til, men sorterings- og prioriteringsarbejdet er udfordrende.

"Der findes et overblik på praktikplads med stillinger. Oftest så bliver stillingerne bare ikke slået op, så siger de det måske bare højt, kontakter skolen, eller siger det til nogen som måske kontakter skolen"

"Man har intet overblik over hvilke firmaer der er når man skal skrive ud. når jeg virkelig begyndte at blive desperat i slutningen af min H2 googlede jeg og var ved at finde alle firmaer jeg kunne. er der nogen der kunne finde på at have en elev. Der ville jeg bare finde alle muligheder. hvis du skyder med hagl på mursten rammer man et eller andet hvis man skyder nok gange"

Det administrative i virksomhederne

Flere elever bemærker, at det tyder på, at det administrative arbejde der er i at få en lærling, lægger et stort pres på virksomhederne. Dette fordi de ofte ikke har et administrativt fokus og at det kan være mester selv, der sidder med ansvaret – særligt i de mindre virksomheder. Det kan derfor være problematisk for eleverne at nå igennem til virksomhederne, idet deres fokus ligger et andet sted.

"Du kan godt sende mails til virksomhederne - det er bare de samme der er administration og ude i marken, så der er vanvittigt lang ventetid - hvis de overhovedet svarer.

"Det er ikke boghajer der er gode til at skrive der er i branchen. Det er folk der bare kan bruge deres hænder og brænder for noget andet end administration. Når man sætter et administrativt pres på dem så bliver det et virkelig stort problem for mester, som selv skal sidde og udfylde det - han skal bruge tiden på noget andet for at få hverdagen til at køre.

Konsekvensen ved at vælge forkert

Hvis man ender i en læreplads, hvor man ikke trives, kan det føles meget fatalt for eleverne. Dette da det i sig selv ikke er givtigt at skulle udvikle sig i et miljø, hvor man ikke er tryg. Strukturen på uddannelsen dikterer, at eleverne kan blive stoppet på uddannelsen, hvis de selv opsiger deres uddannelsesaftale, hvorimod de kan komme i skolepraktik, hvis mester opsiger dem. Denne konsekvens lægger et stort pres på eleverne, som for alt i verden ønsker at finde den helt rigtige plads, for ikke at risikere at stikke en kæp i hjulet på egen uddannelse.

"Når først et firma har fået tilladelse til at have elever er det svært at gøre sådan at de ikke længere må have elever. Der ville jeg nok mene at min læreplads ikke skulle have elever ovenpå de dårlige oplevelser der har været der. Der er bare ikke nogen der kan tage det fra ham igen. Det at man ikke kan afskaffe en læreplads gør det sværere at forbedre uddannelsen fordi man ikke kan udelukke noget. Jeg blev reddet af corona fordi der kom særlige regler med der gjorde at jeg ikke var tunget til at stoppe uddannelsen"

Overvejelser om at skifte speciale

Teaterteknik

80%

af eleverne, som overvejer **teaterteknik,** angiver, at de er **sikre på hvilket speciale**, de ønsker.

20%

af eleverne, som overvejer **teaterteknik,** angiver, at de er **i tvivl om hvilket speciale**, de ønsker.

"Jeg er gået til uddannelsen med tanken om at blive uddannet teatertekniker. Jeg har fået øjnene op for lysteknik, men ville ikke gennemføre uddannelsen på fx skolepraktik eller lyd"

"Da det er teatret jeg brænder for, vil jeg ikke tage et andet speciale, da det for mig ville være en plan b. Så hellere stoppe og så evt. genoptage, hvis jeg fandt en læreplads"

"Det er teatret som interesserer mig. Det er teater jeg lavede før uddannelsen, og det er teater jeg vil lave efter uddannelsen"

Hvis du ikke kunne få en læreplads inden for dit speciale, i hvilken grad ville du da overveje..?

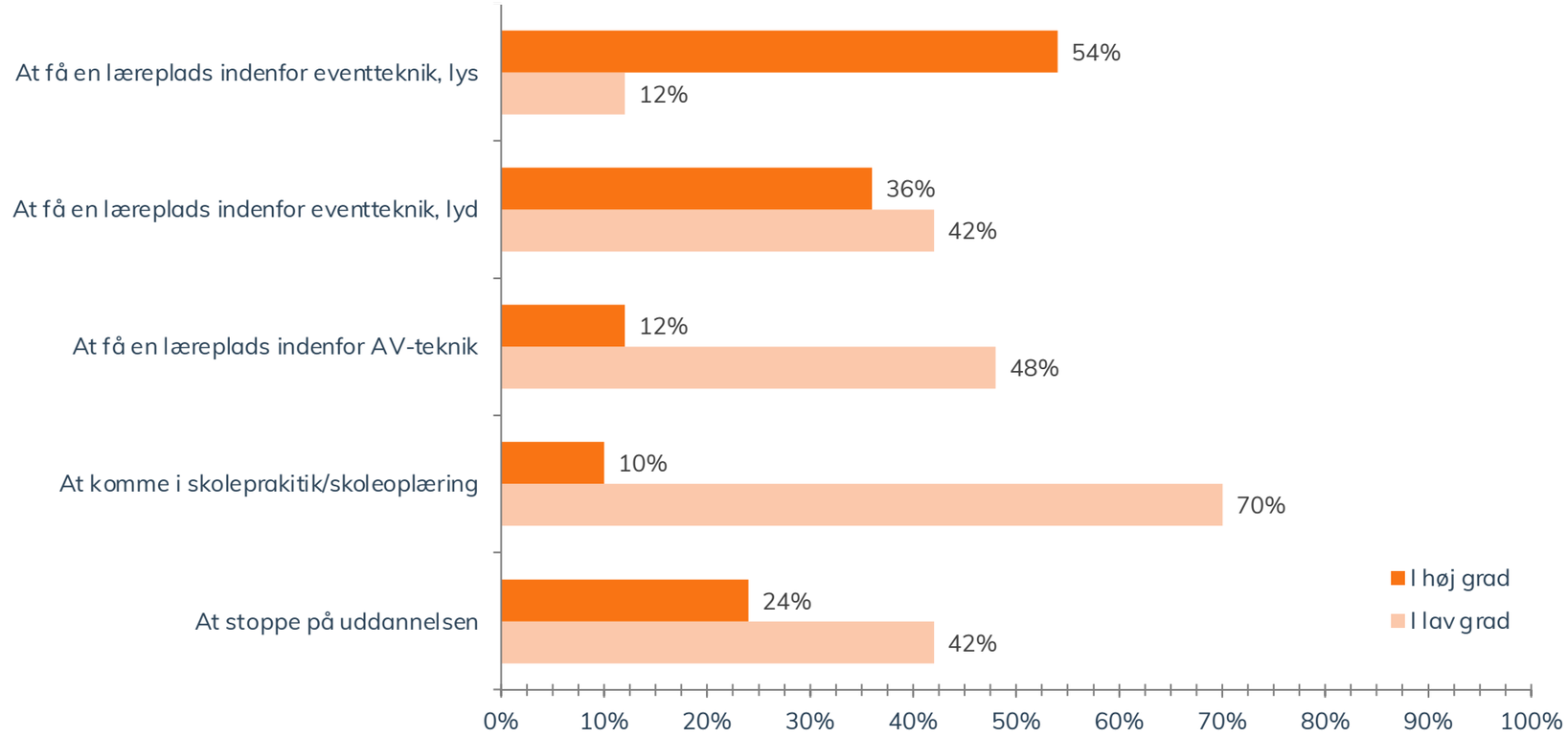

"I hvilken grad ville du overveje følgende?"
Figuren illustrerer, andelen som i høj grad ville overveje de listede alternativer, hvis ikke de kunne få el læreplads indenfor deres speciale.

Eleverne har svaret på en skala fra 0-10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad". Her angives andelen, som har svaret mellem 7 og 10.

Overvejelser om at skifte speciale

Eventteknik, lys

89%

af eleverne på **lys,** angiver, at de er **sikre på hvilket speciale**, de ønsker.

11%

af eleverne på **lys,** angiver, at de er **i tvivl om hvilket speciale**, de ønsker.

"Det var ikke en mulighed for mig. Min interesse ligger indenfor lys, og jeg ved, at jeg ikke bare vil have en elevplads, men en elevplads hvor jeg kan dykke ned i mit speciale. Jeg vil have noget der kunne forme mig til det jeg gerne vil"

"*Jeg ville gerne have haft speciale ved lys. Jeg ved ikke om det er fordi der er noget specialt ved det. men det er mere jeg har ikke en tone i livet så at skulle tune anlæg ville aldrig kunne gå op*"

"*Jeg ville nok ikke "stoppe", men måske holde en pause og komme tilbage hvis det er muligt*"

"Jeg tror stadig det ville give en form for erfaring, bare at komme ud og lave noget. Så kan man altid skiftet hvis det er det"

Hvis du ikke kunne få en læreplads inden for dit speciale, i hvilken grad ville du da overveje..?

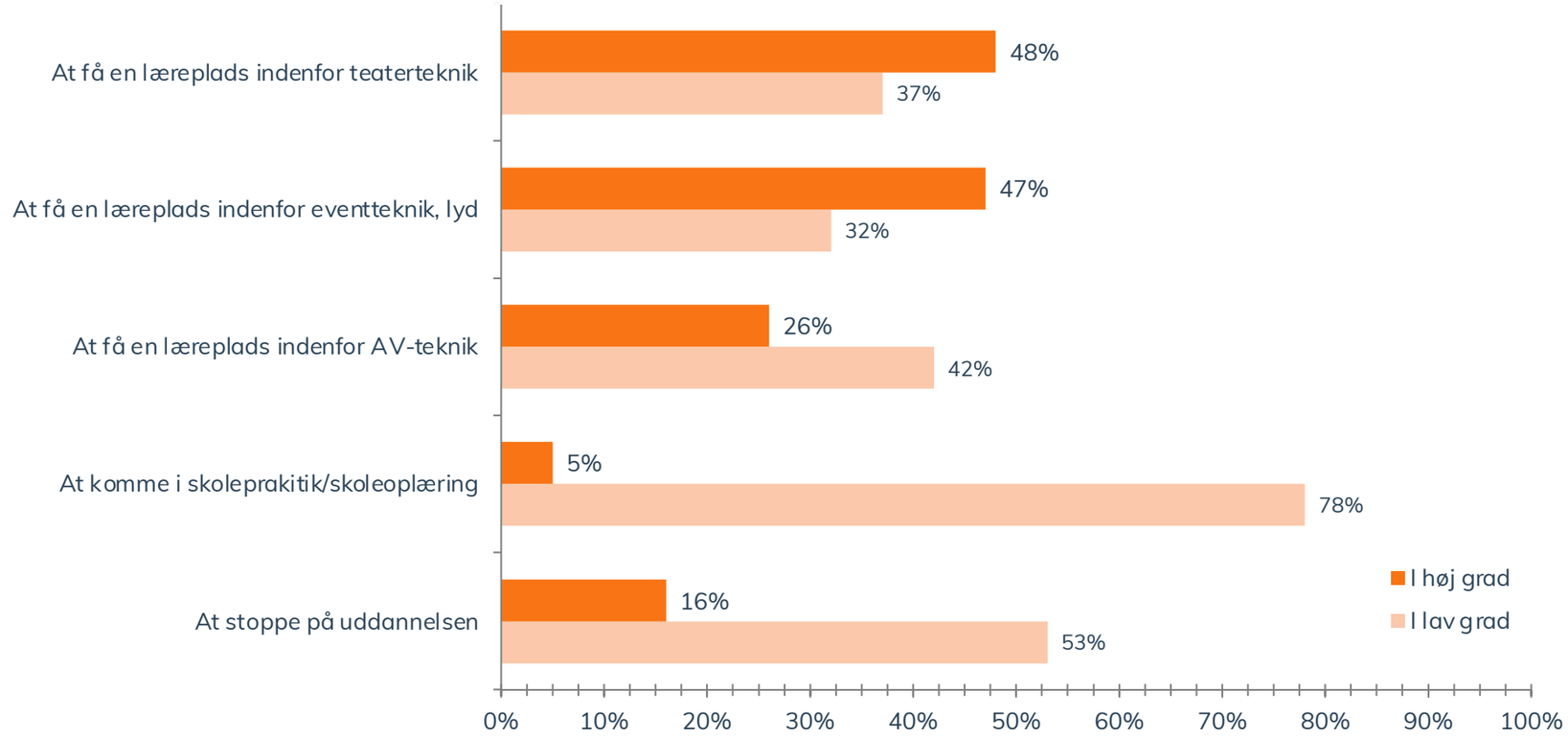

"I hvilken grad ville du overveje følgende?"
Figuren illustrerer, andelen som i høj grad ville overveje de listede alternativer, hvis ikke de kunne få el læreplads indenfor deres speciale.

Eleverne har svaret på en skala fra 0-10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad". Her angives andelen, som har svaret mellem 7 og 10.

Overvejelser om at skifte speciale

Eventteknik, lyd

100%

af eleverne på **lyd** angiver, at de er **sikre på hvilket speciale**, de ønsker.

0%

af eleverne på **lyd** angiver, at de er **i tvivl om hvilket speciale**, de ønsker.

"Jeg har ingen passion for lys eller av - det siger mig ingenting"

"For mig ville det ikke give mening. Pga. viden og interesse for lyd. Jeg kommer til at glemme det jeg allerede ved om lyd, hvis jeg skal ud i lys f.eks.

"Jeg tror jeg ville vælge skolepraktikken fordi lyd og lys er så forskelligt fra hinanden. Der er meget mere strøm fra højspænding og programmering på lys. På lyd er det mere lydbølger og bølgelængder og refleksioner på forskellige flader og sådan.

"*Jeg finder ikke teaterteknik spændende, dog ville jeg være villig til at tilsidesætte dette, hvis det betød at jeg kan blive på uddannelsen og søge videre efter en anden læreplads*"

Hvis du ikke kunne få en læreplads inden for dit speciale, i hvilken grad ville du da overveje..?

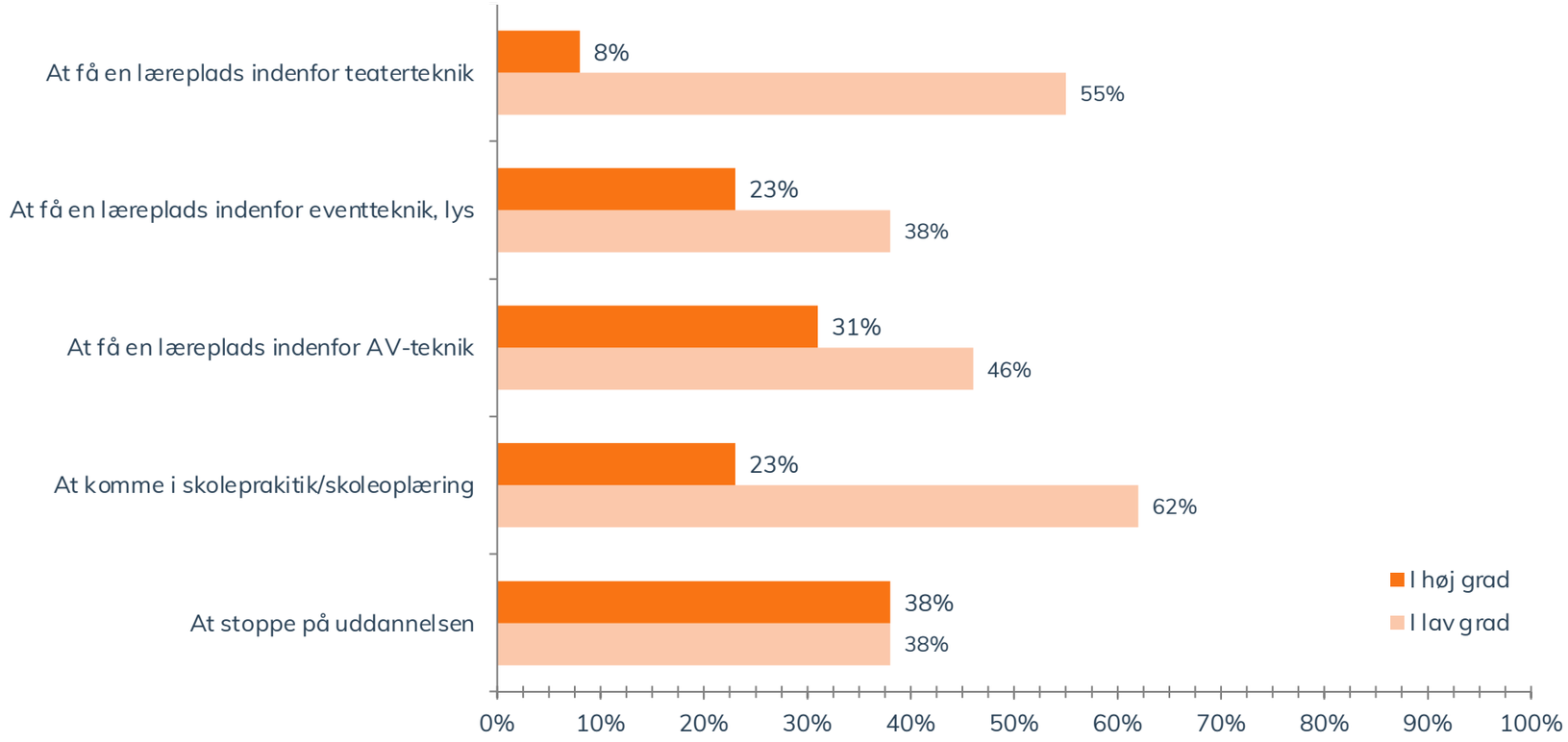

"I hvilken grad ville du overveje følgende?"
Figuren illustrerer, andelen som i høj grad ville overveje de listede alternativer, hvis ikke de kunne få el læreplads indenfor deres speciale.

Eleverne har svaret på en skala fra 0-10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad". Her angives andelen, som har svaret mellem 7 og 10.

Overvejelser om at skifte speciale

AV-teknik

100%

af eleverne på **AV-teknik** angiver, at de er **sikre på hvilket speciale**, de ønsker.

0%

af eleverne på **AV-teknik** angiver, at de er **i tvivl om hvilket speciale**, de ønsker.

"Hvis jeg ikke havde en læreplads ville jeg tænke min uddannelse først og så må jeg tage hvad der er mulighed for"

"Jeg ville ikke stoppe uddannelsen medmindre der kun var mulighed for at lave teater"

"Jeg har en anden uddannelse og vidste præcis, hvad jeg ville med denne "overbygning", så det ville ikke være relevant for mig at vælge et andet speciale"

Hvis du ikke kunne få en læreplads inden for dit speciale, i hvilken grad ville du da overveje..?

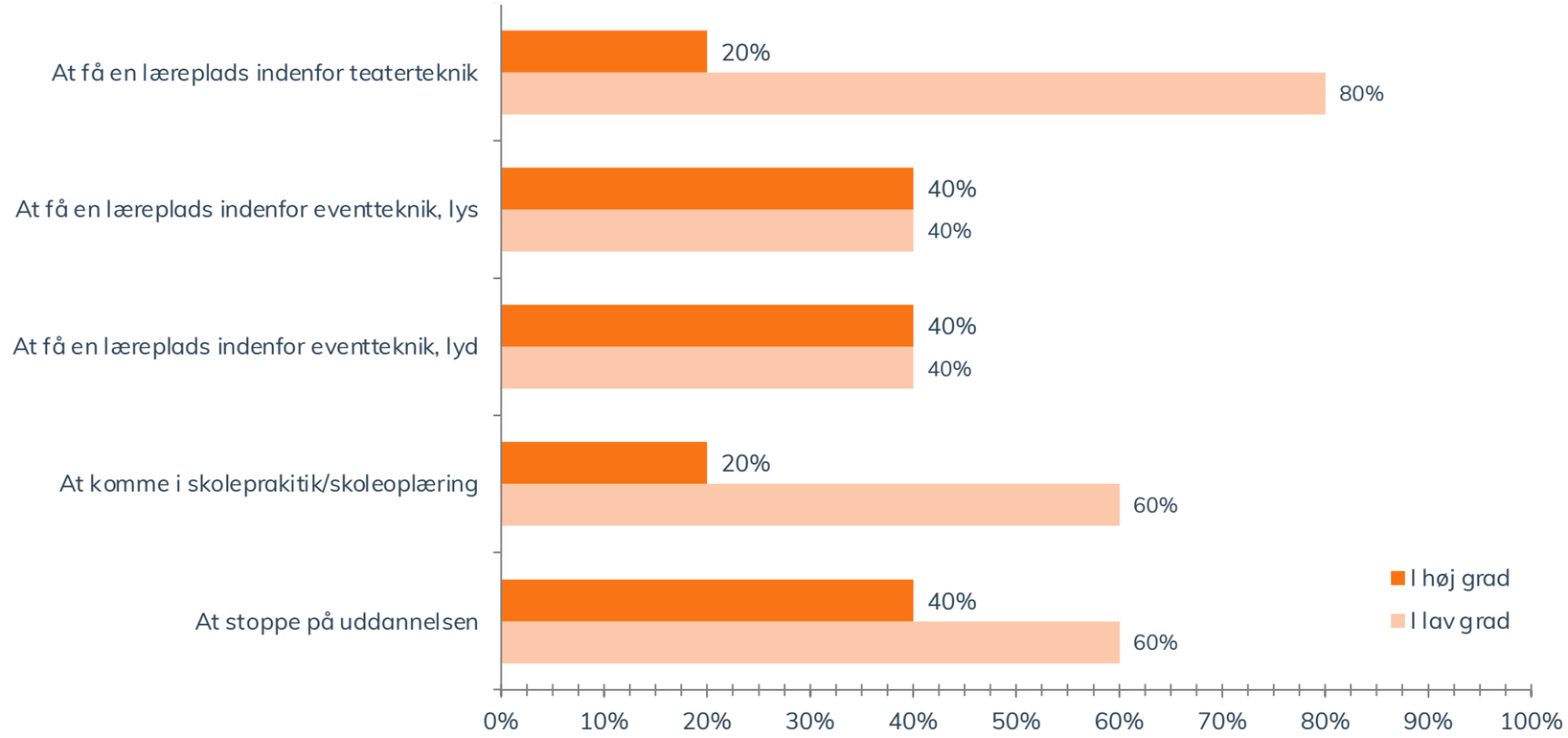

"I hvilken grad ville du overveje følgende?"
Figuren illustrerer, andelen som i høj grad ville overveje de listede alternativer, hvis ikke de kunne få el læreplads indenfor deres speciale.

Eleverne har svaret på en skala fra 0-10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad". Her angives andelen, som har svaret mellem 7 og 10.

Fokusgruppe + interviews

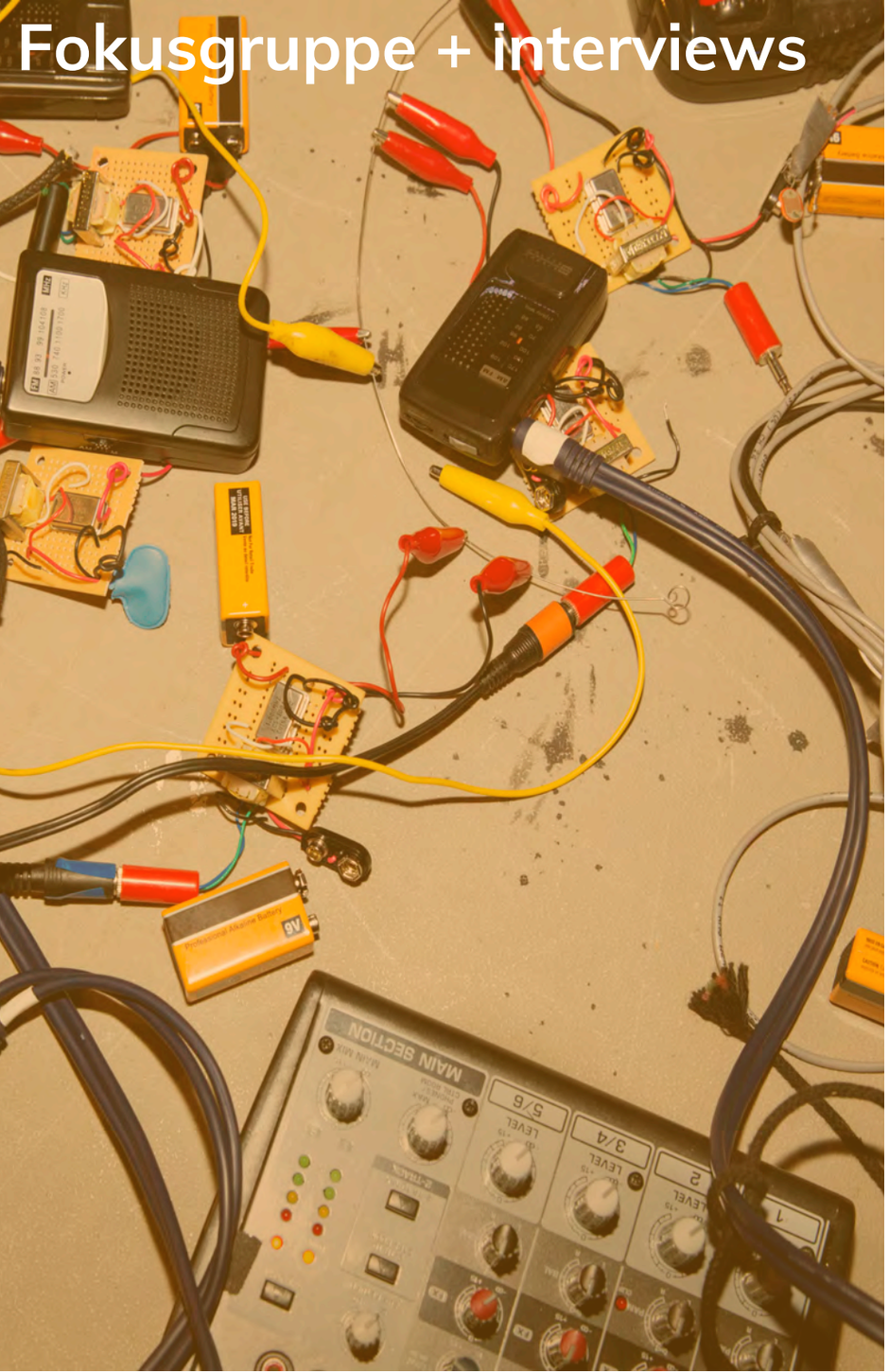

Tanker om at skifte speciale

Interesse

For mange elever er et kompromis med specialet stort set utænkeligt, fordi det netop er interessen, der har drevet dem ind til uddannelsen i første omgang. De har derfor ofte en udpræget passion for et særligt fagområde, mens de øvrige ikke siger dem noget. Der er indtryk af, at der er stort forskel i indholdet på de forskellige specialer og er dermed ikke betragtet, som erstatninger af hinanden

“Dem som er kommet ind på studiet med en stor interesse indenfor f.eks. lys eller lyd, er ikke villige til at skifte speciale, men dem som er lidt mere åbne er villige til at skifte til en vis grænse”

”Jeg kan ikke se mig selv lave andet end at skulle være AV-tekniker”. Det er en hobby. Når jeg har været til koncerter har jeg jeg kiggede mere på udstyret end på selve koncerten"

Udviklingen i faget

Fordi det er et fag i så stor udvikling, er der stor bekymring for at komme fagligt bagud, hvis man beskæftiger sig med et andet speciale. Ikke nok med at de ikke får fagligheden med indenfor specialet i uddannelsen, kan der også ske meget de år, de bruger indenfor et andet speciale, som gør det yderligere kompliceret at læse op på efterfølgende. Dette bekymrer dem særligt, fordi de ser et specialeskifte af denne karakter som midlertidigt og dermed som et tilbageskridt i deres faglighed.

“Niveauet på specielt bliver højere, så det vil give mest mening at vælge det speciale, som man gerne vil have, da man nemt kan komme bagud inden svendeprøven. Og man vil gerne lære mere om det man rent faktisk synes er specielt”

”Dit speciale er ting. Man holder jo ikke op med at lære derefter og teknikken går så hurtigt så det er bare med at hoppe på vognen - man kan frygte at komme bagud”

Image

Der er meget selvforståelse forbundet med specialet. Dette er blandt andet et resultat af, at eleverne er så passionerede omkring deres fag. De ser derfor ofte ikke et specialeskifte som en god løsning for dem, da de ikke mener, det styrker deres CV eller deres faglige profil. At der kommer til at stå et andet speciale på deres CV, vil være et tydeligt tegn på en backup plan, hvilket ikke er en fordel i forhold til at være tro mod sig selv og sine interesser

“Jeg overvejede at skifte, men jeg er ikke stolt af det. Lydmænd kan ikke lide lysmænd - Der er en form for rivalry mellem mennesker. Det er lidt sådan det er i branchen. Og jeg ser mig selv som lydtekniker, og vil gerne fortsætte med det”

”Hvis jeg havde et svendebrev hvor der stod lys ville folk grine - det ville være tydeligt at det ville være en desperat løsning”

COMPAN YOUNG

Indtryk af skolepraktik

Tid i skolepraktik

26%
af eleverne på **NEXT** har været i skolepraktik.

25%
af eleverne på **teaterteknik** har været i skolepraktik.

5%
af eleverne på **lys** har været i skolepraktik.

17%
af eleverne på **lyd** har været i skolepraktik.

0%
af eleverne på **AV-teknik** har været i skolepraktik.

12%
af eleverne på **EUC Nord** har været i skolepraktik.

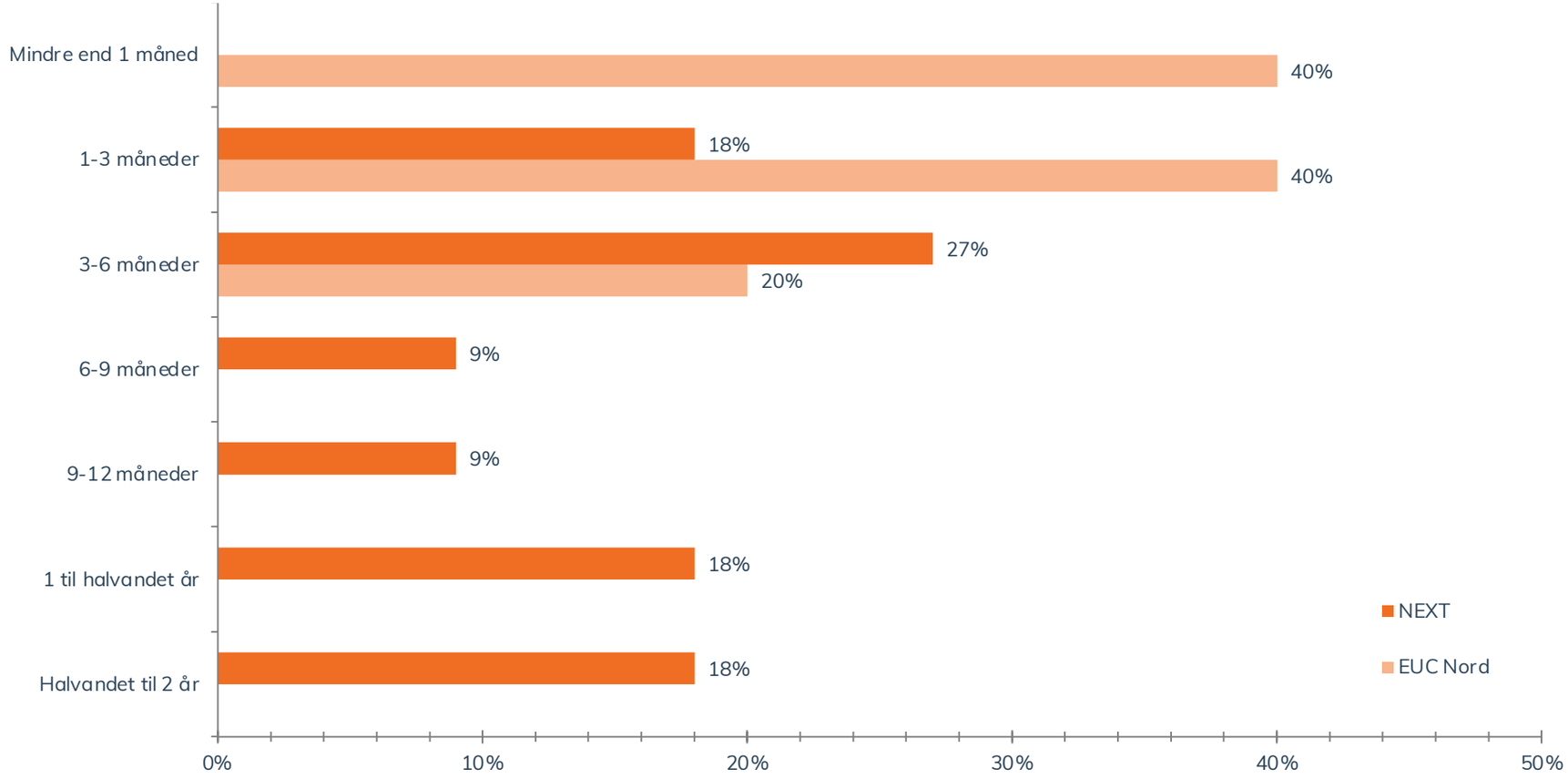

"Hvor lang tid var du i skolepraktik/skoleoplæring?"
Figuren illustrerer, i hvor lang tid de unge har været i skolepraktik/skoleoplæring.
Der er delt på EUC Nord og NEXT.

Indtryk af skolepraktikken

"Lærte alt det jeg skulle, og da jeg kom tilbage på hovedforløb var jeg meget mere foran end mange af de andre elever, som er i almindelig praktik. Jeg lærte utroligt meget, og blev smidt ud i en masse som udviklede mine kompetencer"

"Jeg var i skolepraktik i 1,5 år, og jeg fik besøgt forskellige jobs og udvidede dermed mit netværk samt fik muligheden for at komme til Aarhus Teater. Det gjorde, at jeg fandt en elevplads i Aarhus via netværk derovre. Så synes ikke, at man skal give op når ens lærer ikke tror på én og skolen taler meget ned til dem uden elevplads og om skolepraktikken."

"Jeg føler ikke at der sker nok, eller at jeg får nok ud af at være dér - på trods af at det skulle kunne tilsidesættes med en reel praktikplads"

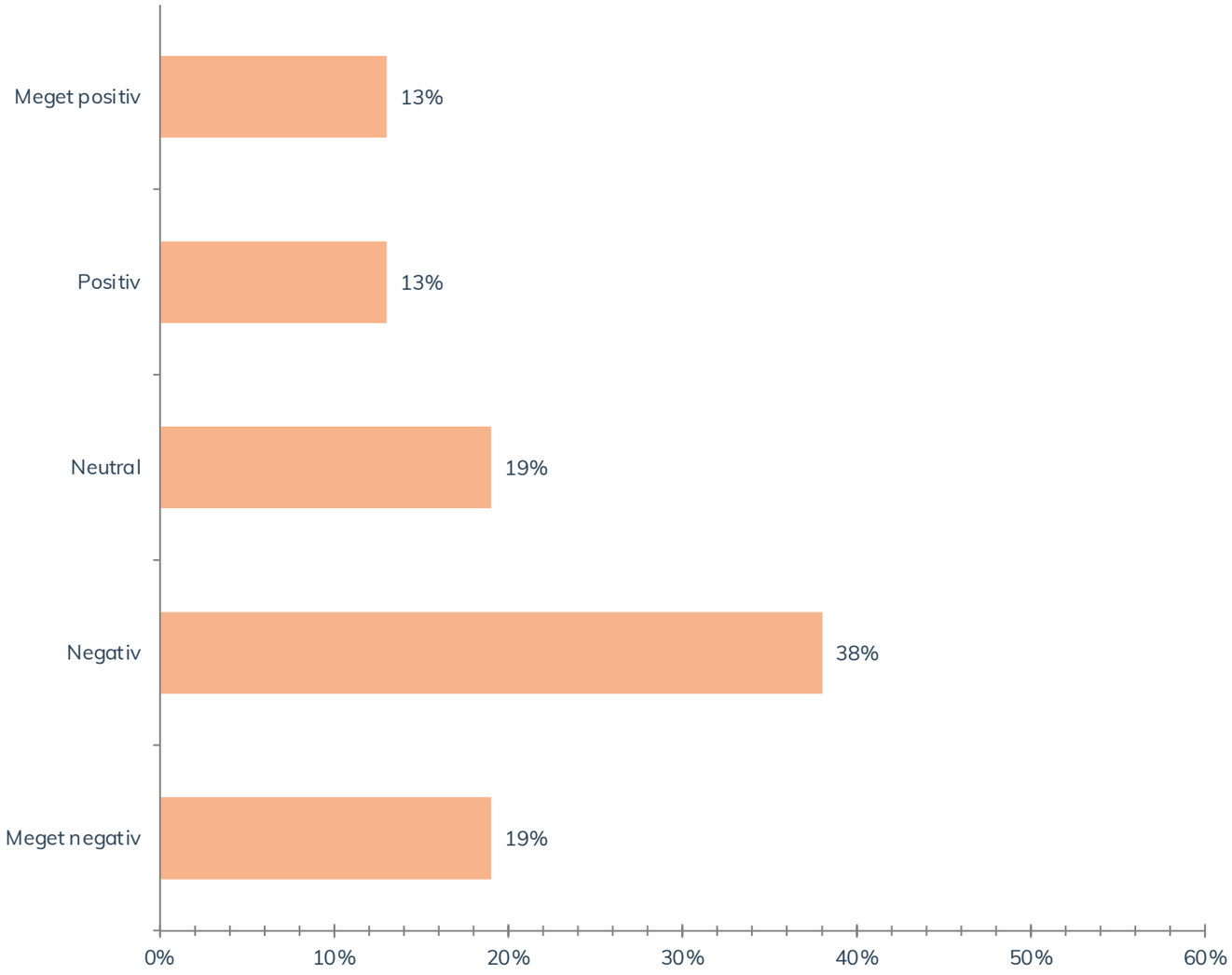

"Hvad var din oplevelse af skolepraktikken?"
Figuren illustrerer, de unges oplevelse af skolepraktikken.
Der er delt på EUC Nord og NEXT.

Oplevelse af skolepraktikken

25%

af eleverne som har, eller ønsker, speciale indenfor **teaterteknik** har været i skolepraktik.

5%

af eleverne som har, eller ønsker, speciale indenfor **lys** har været i skolepraktik.

17%

af eleverne som har, eller ønsker, speciale indenfor **lyd** har været i skolepraktik.

0%

af eleverne som har, eller ønsker, speciale indenfor **AV-teknik** har været i skolepraktik.

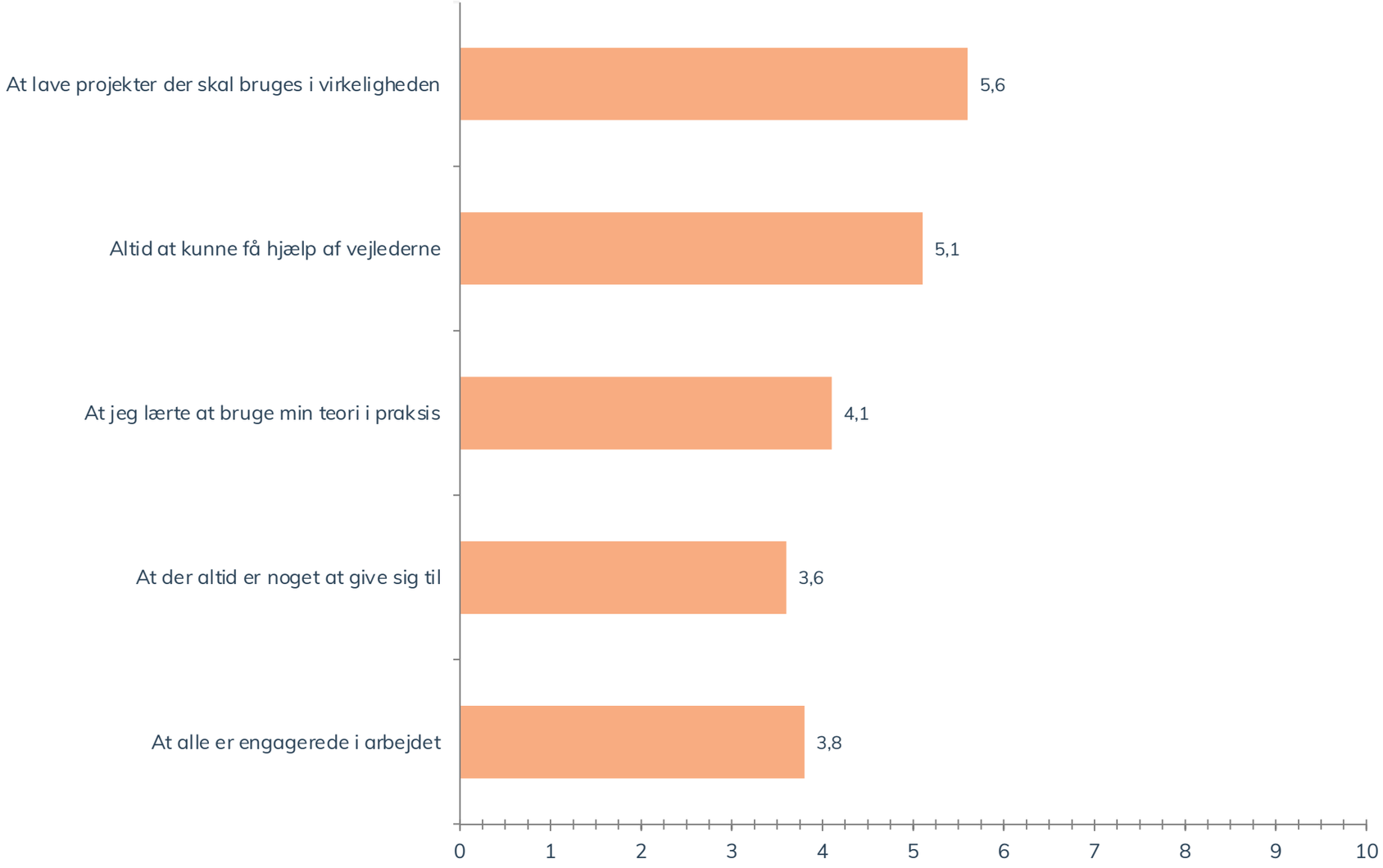

"I hvilken grad oplevede du følgende i skolepraktikken/oplæringen?"

Figuren illustrerer, i hvor lang tid de unge har været i skolepraktik/skoleoplæring.
Resultaterne er angivet i den gennemsnitlige værdi, hvor respondenterne kunne svare fra 0 – 10, hvor 0 er "Slet ikke" og 10 er "I meget høj grad".
Der er delt på EUC Nord og NEXT.

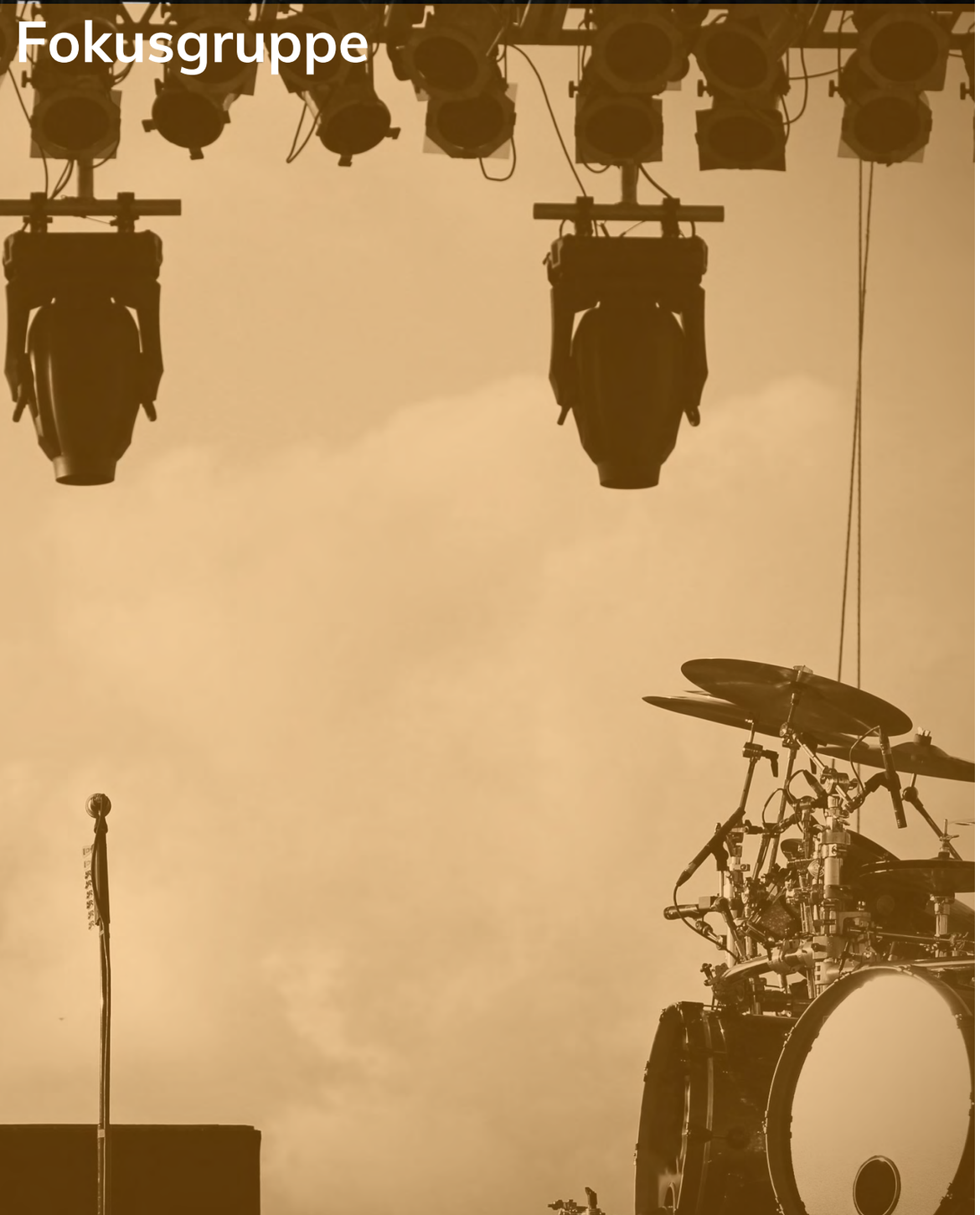

Fokusgruppe

Oplevelse af skolepraktikken

Der er ingen tvivl om, at skolepraktikken ikke er den foretrukne løsning for eleverne. Dette da har en brændende ønske om at komme ud i virksomhederne. Derudover er skolepraktikken underlagt et image af, at det er de svage elever, som havner her. Dette image kan risikere at smitte af på det personlige image, eleverne har. Til trods for, at skolepraktikken ikke er plan A, og der florerer dårlige rygter omkring den, er der også ting, som fungerer rigtig godt

Skolepraktikken som virksomhed

At skolepraktikken tager form som en virksomhed, fungerer godt for eleverne, da de stadig har en oplevelse af, at de er ude og arbejde på rigtige projekter. Særligt fremhæves samarbejdet mellem EUC Nord og Arena Nord, hvor eleverne skal hjælpe til events. Der er indtryk af, at de ansvarlige for skolepraktikken har stort kendskab til branchen og skaber mindre afstand mellem skolepraktikken og virkeligheden.

”Han lærer os meget qua hans tidligere erfaring. Når man har ham, så lærer man rigtig meget de her ting og rigtig hurtigt. Man lærer meget hvordan man hurtigt kan fixe ting. Det er en god måde at få det banket ind i hovedet på

Trygt sted at lære med højt niveau

Eleverne, der er i skolepraktik, beskriver desuden, at det er et meget åbent og imødekommende miljø i skolepraktikken. Ifølge dem er det i høj grad lærerne, der er med til at skabe dette miljø, hvor der er plads til alle. Desuden oplever de, at det faglige miljø er godt, idet man har mulighed for at dykke helt ned i interesser, ved ekesempelvis at tage udstyr med hjem.

“Lærerne er sindssygt gode. Der er ingen dumme spørgsmål. Og ja så at vi har alt det fede udstyr, som vi også kan få lov til at tage med hjem”

“Man kan finpudse sine skills. Det føles meget som det mellemstop det skal være. Der er naturligvis begrænsninger for, hvad vi kan, når vi er her, men det føles som et mellemstop. Men det er godt. Det er ikke et enormt pres, hvis man er ny, er det et godt sted”

Hjælp til at finde lærepladsen

Der er indtryk af, at de ansvarlige for skolepraktikkerne er dedikerede til at få eleverne ud i lærepladser og er gode til at vurdere matches mellem elever og virksomheder.

“Hvis du er i skolepraktikken så hjælper de en med at finde en og komme videre”

“Vi havde en fortrinlig instruktør som fik smidt en masse bolde i hovedet men vidste hvad folk gerne ville. Og hvis der var et firma som skrev til ham vidste han hvem han skulle gå til og sige at der er chance for at i kan få en læreplads her - han gik hen og gav os chancen for at søge”

Opsummering

Branchen kan virke særligt tillokkende på mange, fordi man får lov til at **skabe oplevelser** og der igennem selv få mange oplevelser også.
Branchen stiller samtidigt **krav** til, at man kan arbejde på **skæve tidspunkter** og navigere i et arbejdsliv, som kan **være fysisk hård**t og hvor man til tider kan blive udsat for en **hård tone**. Omvend bliver man i branchen del af et **stærkt netværk**, som ofte mødes på tværs af events, da det er en forholdsvis lille branche.

Eleverne starter på uddannelsen med et enormt **drive og engagement** for deres fag. De er ofte meget **afklarede** omkring deres fremtidige karriereønsker og har en idé om, hvilken retning de bevæger sig i. For mange er interessen for faget – og særligt den efterfølgende specialisering - opstået tidligere i livet, og de er derfor meget dedikerede til den enkelte specialisering.

Valget af specialisering er for mange elever nemt, fordi de er så målrettede. Udfordringen kan komme i forbindelse med at finde den rette læreplads. Her ses det, at der de seneste par år har været en ekstraordinær situation i forbindelse med **corona-krisen**, som har lukket hele branchen ned. Dette har betydet, at der har været historisk mange elever, som har været i skolepraktik. Oplevelsen er dog, at det igen tynder ud med elever i skolepraktikken i takt med, at efterdønningerne af pandemien lægger sig.

For de meget dedikerede elever står det ikke først for at søge en læreplads inden for **et andet speciale** end deres førsteprioritet i forsøget på at undgå et ophold i skolepraktikken. Dette er der flere grunde til:

- Manglende interesse
- Bekymring for faglig udvikling
- Professionelt image

Derudover tyder det på, at mange ikke betragter det som en oplagt mulighed, da indtrykket er, at det kan være en udfordring at få en læreplads ligegyldigt hvilket speciale, man søger inden for. Det kan derfor være svært for dem at se det oplagte rationale i at bruge krudt på at søge lærepladser, som ikke er i deres direkte interessefelt. Samtidigt kan der sættes spørgsmålstegn ved, hvor eftertragtede de vil være for virksomheder, da en læreplads indenfor et andet speciale for mange vil være en **midlertidig løsning**, indtil deres førsteprioritet bliver mulig.

De elever, som kommer forbi **skolepraktikken**, har grundlæggende et godt indtryk af skolepraktikken, til trods for den uønskværdige situation. De oplever god støtte og vejledning i at finde en relevant læreplads, mens de bliver udfordret på deres faglighed i en realistisk simuleret virksomhed.

Aalborg
Hovedkontor

Nyhavnsgade 14, 4. th.
9000 Aalborg

København
Salgsafdeling

Skudehavnsvej 1
2150 Nordhavn

Kontakt
companyoung.com

Tlf. 74 31 33 63
kontakt@companyoung.com

© 2022 - CompanYoung

CompanYoung er en full-service samarbejdspartner, der hjælper virksomheder, uddannelsesinsitutioner og brancheorganisationer med verdensklasse løsninger inden for rekruttering og tiltrækning af talentfulde unge.